

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vrek torek, četrtek in sobota, s jutranje izdaje opoldne, večerne izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kakipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto	13 K 30 h. ali gid. 6 60
pol leta	6 . 60 . . . 3 30
četrť leta	3 . 40 . . . 1 70

Poštomatne številke stanejo 10 vin.

Od 23. julija 1903. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11. uri popoldne.

Narodno sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabrčček vsak dan od 8. ure jutraj do 6. večer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doplačila naročilne se ne odzira.

Glasni in poslušni se računajo po petih vrstah: do tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za oblike in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnine in oglasi se plačati loco Gorice.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Narodnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 30 h ali gid. 1 60

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — Gor. Tiskarna A. Gabrčček (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

Pravica in zakon.

Te dni so se pasle razne podle nemške duše nad slovenskim narodom. Dogodki v Ljubljani v nedeljo zvečer so jim bili povod, da so odcedili v nečedne predale raznih velenemskih listov cele potoke tistega srda in tiste jeze, katere imajo nasproti nam v vedno večji zalogi. To se je zabavljalo in podtikalo, pretiravalo in izmišljevalo, da se je moralo poštenemu človeku gabit.

V Ljubljani se je res nekaj zgodilo, kar je obžalovanja vredno, namreč tiste demonstracije pred kazino sploh ni bilo potreba; ako je pa res, da se je tam celo streljalo, potem je obžalovanje še toliko bolj na mestu. Omenjamo pa tu, da se vrši radi dogodkov okoli kazine preiskava, katera pa, kakor čujemo, utegne dognati, da se sploh ni streljalo ter da je vse govorjenje o streljih le domišljija. No, preiskava in obravna — tako upamo — nam podasta jasno sliko ter predstavi resnico, kako in kaj je bilo pred nemško kazino. Ali Nemci niso hoteli čakati, da se stvar dožene ter se more spregovoriti ob svojem času končna beseda, marveč so udarili po nas s pristno germanško tace in zatulilo je po medvedje v germanških gajih, odmev pa smo čuli celo v parlamentu.

Naš ministerski predsednik je mož, ki rad govori, in sicer včasih v izbranih besedah, visoko diplomatično, včasih zagonečno, včasih bolj odkrito, kakor mu bas kaže. Govoril je tudi o dogodkih v Ljubljani. Zdi se nam, da so mu ti dogodki prišli jako prav, da se jih je nekako razveselil ter komaj čakal, da jih vrže v obraz Slovincem. Jasno in odkrito je povedal, da je on preprečil dalmatinskim poslancem avdienco pri cesarju, potem pa je prešel na Ljubljano, rekoč, da so se v Ljubljani vršili žalostni dogodki ter upa, da sta pravica in zakon dovolj močna in moreta hrvatski in slovenski narod vzdržati na pravem potu.

Manifestacija v prilog Hrvatom v Ljubljani popoldne je bila veličastna in pripetilo se ni nič spodtakljivega. Zgodilo se je to še

le zvečer, in ne ve se, ali je to kedo insecir. ali kako se je izvršilo; zato pa je umevno, da sta odklonili odgovornost za oni žalostni pojav obe stranki, narodno-napredna in klerikalna, ter da se je v občinskem svetu izgrede najodločneje obsodilo in izjavilo, da se poišče krivce ter jih kaznuje. Tako je prav.

V vsakem večjem mestu pa se nahajajo tudi živji, katerih nagoni se dosledno pojavijo na ulicah pri večjih manifestacijah in demonstracijah, katerih nastop pa kaže vse nekaj drugega nego nastop pravih manifestantov in demonstrantov. Tu se spominjamo na lanske dogodke v Trstu povodom delavskega štrajka, katere so delavci odločno odklonili, češ, da nimajo nič skupnega z njimi. Morda je bilo tudi v Ljubljani kaj podobnega. Jasno pa je, da je neopravičeno, dolžiti radi onih dogodkov, katere pretiravajo do skrajnosti, ves slovenski narod. Nemci seveda se za to ne menijo in za to se ne meni tudi naš ministerski predsednik pl. Körber. Kajti on stoji prav na tistem stališču, kakor besneči Nemci; drugače pač bi ne bil govoril, da pobita okna in kroglice iz revolverjev niso nekaznivi dokazi narodne simpatije, in drugače bi ne „upal“, da sta pravica in zakon dovolj močna, in moreta hrvatski in slovenski narod vzdržati na pravem potu.

Ministerski predsednik dosedaj se ni rekel, da je obžalovanja vredno, kar delatiran Khuen-Hedervary na Hrvatskem, tam mu je vse prav in korektno, ubijanje ljudi, krivica, tista neznanska krivica, ki se godi Hrvatoma, se imenuje na Dunaju pravica, vse je korektno, ali dogodki v Ljubljani, o katerih se še ne ve, v kaki luči se pokažejo v sodni dvorani, ti pa so pri ministerskem predsedniku strašanskega obžalovanja vredni! Kar vskipe! je in pokazal nam je sem doli na jug svoj prst ter zaklical, da nas že užene v kozji rog s — pravico in zakonom! Pokazal se je pač pri tem, kako simpatizuje s Khuenom-Hedervaryjem, katerega mongolsko zverinstvo je naslo polno odobravanje na Dunaju. Körber nam žuga s pravico in zakonom ter zahteva, naj vpoštevamo mir države! To se pravi: Mirni bodite, ker drugače pride tudi v naše dežele, kjer vladata

krivica in nezakon, pravica in zakon. Za vzgled si lahko vzamemo Hrvatsko. No, pa se ni bati, tega veselja Körber ne doživi, da bi nad nami „hedervari“ v znamenju pravice in zakona! Zaradi tega, kar se je zgodilo v Ljubljani neki večer od neke tolpe, še ni treba žugati celemu slovenskemu narodu ter mu pretiti s — pravico in zakonom, kakor si ju razlaga azijski lopov Khuen-Hedervary.

Dajte pa nam, gospod ministerski predsednik, res pravice in zakona, ali prave pravice in pravega zakona, ali ne v podobi bajoneta in vislic, dajte nam resnične pravice in poštenega zakona, saj oboje krvavo potrebujemo. Svoje državljanske dolžnosti izpolnjujemo natančno, dajte biti enkrat tudi Vi natančni nasproti nam: dajte nam pravice in zakona v pravem pomenu besede! Ali na to uho je gospod pl. Körber brčtas gluh, čul je pa jako dobro na ono, na katero so mu pravili o izgredu v Ljubljani. Hiter je bil v zapretnju, počasen je v oblubi prave pravice, je pač iz takega lesa, kakor vsi drugi, ki imajo od časa do časa v rokah usodo te nesrečne Avstro-Ogerske. Ali mi ne nehajmo klicati po pravi pravici in pravem zakonu, in čim prej ju nam dajo, tim bolje bo za Avstrijo. Ako bi se bilo začelo vladati že pred časom v znamenju pravice in zakona, kakor se imata ta dva pojma edino prav umeti, potem bi ne bilo onih žalostnih dogodkov na Hrvatskem in kar je z njimi v zvezi, ne bilo bi že na tisoče drugih neljubilipripeljajev, in ne bilo bi treba sedaj avstrijskemu ministerskemu predsedniku izgubljati čas z obžalovanjem....

Dajte r — dajte pravico in zakon, spustite ju z Dunaja med svet, da ju spoznamo; dosedaj se nismo imeli te časti. Torej na dan s pravico in zakonom — da napočijo državi boljši časi!!

Jugoslovanski shodi v Pragi.

Praga, 24. maja 1903.

Preteklo nedeljo je priredilo jugoslovansko dijaštvo v „Nar. Domu“ na Kral. Vinogradih zaupen shod s programom o hrvatskem gibanju proti madjarski vladi in o

makedonskem vprašanju. Zastopani so bili poleg Jugoslovancov vsi ostali slovanski dijaki, razun Poljakov. Hrvatski tovarisi so nam naslikali sedanjí bedni položaj na Hrvatskem, kojega zgodovina se vleče kot črna nit ves čas dvajsetletnega banovega paševanja na Hrvatskem, ki je privedlo Hrvatsko na rob finančijelne propasti. Po celih dvajset let je madjarska vlada sistematično izsesavala hrvatsko ljudstvo, ne da bi mu nudila najmanjšega pogoja za svoboden kulturni razvoj. Narobe, madjarska vlada, zastopnica onih vitezkih Madjarov, ki hočejo veljati na zunaj kot svobodomiseln in kulturn narod, pa cela desetletja dosledno ubija politično in državljansko svobodo na Hrvatskem in z najrafiniranejšimi sredstvi zatira hrvatsko narodnost. —

Mera krivic je polna do vrha, hrvatski narod je prisiljen siloma zahtevati svoje odrekane mu pravice, on zahteva gospodarsko samostojnost, on hoče politično in kulturno samostojno se razvijati. Te svoje svete pravice si hoče izvojevati, če treba i s silo, če mu nobena pravica na svetu noče in ne more več pomagati.

Z navdušenjem se je potem sprejela naslednja resolucija: hrvatski, srbski, slovenski, bolgarski, češki, ruski, rusinski in slovaški akademiki, zbrani na zaupnem shodu dne 17. maja 1903. v „Nar. Domu“ na Kral. Vinogradih, sprejemajo enoglasno naslednjo resolucijo:

1. Soglašamo popolnoma z vsemi dosedanjimi resolucijami, zahtevajočimi finančijelno samostojnost kraljestva hrvatsko-slavonskega, dalje, tičoč se tiskovne in shodne svobode in splosne in tajne volilne pravice.
2. Obsojamo protizakonito vladanje grofa Khuena-Hedervarija, vsiljenega bana, zatiralca narodne svobode, pravice in narodnega čuta, in njegove madjarske poslanece in pomočnike.
3. Pozivljamo vse poštene Slovence, brez razločka vere in političnega prepričanja, da bi protestirali proti nezakonitostim, vršetim se v hrvatsko-slavonskem kraljevstvu, in vse hrvatske in srbske neodvisne poslanece v hrvatskem saboru, v ogerskem in avstrijskem

Križarji.

Zgodovinski roman v štirih delih.

Poljski spisal H. Sienkiewicz. — Posl. Podravski.

(Dalje.)

Končno pogleda zviti Matija Sanderusa, katerega se ni poznal, marveč je morda komaj čul o njem, ter ga vpraša:

»Pa kdo si ti? Kaj si delal med Križarji?«

»Kdo sem jaz, velemožni vitez,« odvrne Sanderus, na to vprašanje naj vam odgovori ta bojeviti knez (pri teh besedah pokaže Zbiška) in ta hrabri češki grof, ki me že dolgo poznata.«

Tu je jel očividno že vplivati nanj kumis, kajti ves je oživel in obrnivši se k Zbišku, jel govoriti z močnejšim glasom, v katerim ni bilo več sledu prejšnje slabosti.

»Gospod, vi ste mi sedaj že drugič rešili življenje. Brez vas bi me bili pojedli volkovi, ali pa bi me bila zadela kazen škofov, kateri, premoteni od mojih sovražnikov, so bili izdali zapoved, naj me radi mojih svetinj vlové, češ, da niso prave. Toda ti, gospod, si me rešil, niti volkovi me nisc raztrgali, niti ljudje me niso vjeli, ker so me vsi smatrali za tvojega spremeljvalca. A pri tebi nisem nikdar trpel pomanjkanja ni hrane niti pijače, in sicer dokaj boljše, nego je to kobiljino mleko, katero se mi gnjusi, katerega pa se še napijem, samo da pokažem, da se revni in po-božni romar ne boji trpljenja.«

»Govori, kvasač, hitro, kar veš in ne žlobudraj tolikih nepotrebnosti!« zakliče Matija.

Toda Sanderus si znovič dvigne posodo k ustom ter jo izprazni do dna, kakor da ne bi slišal Matijeveh besed, na kar se obrne zopet k Zbišku.

»Radi tega si se mi tudi prikupil, gospod. Celo pravičen človek, kakor veli sveto pismo, greši devetkrat v jedni uri, torej se tudi Sanderusu časih pripeti, da greši, toda nehvaležen Sanderus ni bil in ne bo nikdar! Torej, ko te je zadela nesreča, ali se spominjaš, gospod, rekel sem vam, da hočem iti od gradu do gradu in učeč potoma ljudi, hočem iskati tvojo izgubljeno ženo.

Koga vse sem vprašal? Kje povsod sem bil? O vsem tem bi ti imel dolgo praviti! Dovolj bodi tega, da sem jo našel, in od tega trenutka se nisem več ločil od starega Siegfrieda, prav kakor se jermen ne loči več od opanke. Postal sem njegov sluga ter sem šel za njim od grada do grada, od komturja do komturja, od mesta do mesta, brez prestanka do poslednje bitke.«

Med tem je Zbišek premagal svoje ganutje in dejal:

»Hvaležen sem ti za to, in nagrada ti ne odide. Toda sedaj mi odgovarjaj na to, kar te vprašam. Ali prisežeš pri zveličanju svoje duše, da je ona še živa?«

»Prisežem pri zveličanju svoje duše!« odvrne resno Sanderus.

»Čemu je odšel Siegfried iz Ščitnega?«

»Ne vem, gospod, marveč si to le domišljujem. On nikdar ni bil starosta v Ščitnem, in odšel je morda

radi tega, ker se je bal povelja velikega mojstra, ki mu je pisal, kakor so govorili, naj svojo jetnico izroči kneginji mazoveški. Morda je pobegnil prav pred tem pismom, ker je imel dušo vso zakrknelo od tuge in bolesti za Rotgierom. Sedaj pripovedujejo, da je bil on njegov sin. Ne vem, ali je to res, pač pa mi je znano, da se mu je vsled besnote nekaj zmešalo v glavi, in dokler bo živ, ti Jurandove hčerke, hotel sem reči tvoje mlade žene prostovoljno ne odda.«

»Vse to se mi zdi jako čudno,« mu seže nakrat Matija v besedo. »Ako bi se ta stari pes hudoval na ves Jurandov rod, bi bil Danuško ubil.«

»Saj je to tudi nameraval storiti,« odvrne Sanderus, »toda pri tem ga je doletelo nekaj, vsled česar je nevarno zbolel, in čudno, da ni izpustil poslednje sape. Ljudje si o tem marsikaj šepetajo. Nekateri pripovedujejo, da je šel po noči v stolp, da bi zadavil mlado gospodičino, tu pa da je srečal samega peklenščeka, ali, kakor drugi trdè, angelja maščevalca. Dovolj bodi tega, ako povem, da so ga našli brez zavesti ležečega na snegu pred durmi. Še sedaj, kadar se tega spomni, se mu naježijo lasje na glavi ter se boji stegniti sam roko po njej ali naročiti to komu drugemu. Pri sebi ima Nemca, nekdanjega ščitenskega rabelja, toda nihče ne vé, čemu, ker se je tudi ta boji, kakor vsi drugi.«

Te besede so ganile jako vse navzoče. Zbišek, Matija in Čeh se približajo Sanderusu, ki se prekrizja in nadaljuje:

»Nikakor ni dobro biti med njimi. Pogostoma sem videl in čul marsikaj, radi česar se človeku vzdigujejo

parlamentu, da se združijo v boju zoper sedanji zistem na Hrvatskem.

4. Probujujemo se narodno zavest zatiranega naroda pozdravljamo z željo, da bi vztrajal v boju za svoje človeške in narodne pravice.

Po tej točki so vstali bratje Bolgari in nam v živih barvah očrtali tursko gospodarstvo v Macedoniji, boj slovanke raje proti turskemu polumesecu, boj zatirancev na življenje in smrt z njih krvniki, boj krščanske kulture s turkimi paševanjem.

Z veliko pozornostjo so sledili poslalsci njih izvajanjem in sprejeli na konec resolucijo, v kateri se protestira proti grozovitemu turskemu gospodarstvu, proti zapiranju slovanov in izganjanju učitelstva iz dežele, proti strašnem divjanju turskih vojakov nasproti kristjanom, in v kateri se zahteva popolno osamosvojenje Macedonije.

Ne-le dijaštvo, ampak i sirje občinstvo česko se je začelo zanimati za sedaj najaktualnejša jugoslovanska vprašanja, za macedonsko in hrvatsko vprašanje.

Bas s'noti sta se vršila v Pragi ob istem času dva politična shoda, koja so priredili narodni socijalisti in radikalci. Oba shoda sta bila dobro obiskana in na obeh so se enoglasno sprejele onih dveh vprašanj tičeče se resolucije.

Poročati mi je se o enem shodu, kateri se je vršil danes, kateri ima neposredno važnost za nas Slovence. To je bil manifestacijski shod, katerega je priredilo slovensko akademsko društvo „Ilirija“ na česki univerzi v Pragi v prospeh slovenske univerze v Ljubljani. Shod je bil s strani slovanov dijakov dobro obiskana in je končal z velikim moralnim uspehom. Na shodu sta bila prisotna rektor in prorektor in več vseučilišnih profesorjev; predsedoval je naš stari prijatelj gosp. prof. dr. Chodounsky. Od Slovencev sta govorila pravnik Starč in Lavrenčič, poleg njih so govorili še Čehi, Hrvatje in Srbi. Dotične govore sporočim prihodnjice, danes podajem tu samo resolucijo, ki se je enoglasno in navdušeno sprejela in se glasi:

Slovansko dijaštvo prasko, zbrano na manifestacijskem shodu na staroslavni univerzi česki Karlo-Ferdinandovi dne 24. maja 1903., pozivlja c. kr. vlado:

1. da nemudoma ustanovi slovensko univerzo v Ljubljani in s tem ugodi upravičeni zahtevi in življenski potrebi naroda slovenskega.

2. da ne oškoduje avtohtonnega življa v Primorju na ljubo italijanski manjšini s tem, da ji ustanovi vseučilišče na slovenski zemlji, bodisi v Trstu ali v Gorici.

3. Slovansko dijaštvo v Pragi pozivlja slovenske državne poslance, da v tem važnem trenutku stojé meško na braniku narodnih pravic in z vsemi dopustnimi sredstvi prisilijo vlado, da začne vršiti enakopravnost i med najbolj zatiranim slovanom življem v Avstriji, med Slovenci, da jim da ono, kar jim gre po božjih in avstrijskih zakonih.

4. Slovansko dijaštvo v Pragi apeluje s tem na vse slovanke državne poslance na Dunaju, da solidarno postopajo v vprašanih kulturnih zahtev slovanov, posebno sedaj najaktualnejših:

slovenake univerze v Ljubljani, česke univerze v Brnu in rusinske univerze v Lvovu.

Dogodki na Hrvatskem.

Ban Khuen-Hedervary ostane, po novih poročilih, v Zagrebu, in njegovi zaupniki izjavljajo, da bo postopal še strožje nego doslej. Tako so ga baje podkrepili na Dunaju in v Budimpešti. Čuje se tudi, da izženejo iz Hrvatske mnogo odličnih hrvatskih rodoljubov.

Dne 25. t. m. so imeli zagrebški visokosolci na vseučilišču zborovanje, na katerem je prišlo do sklepov o spravi med hrvatskimi in arabskimi dijakmi. Pri zborovanju so sli dijaki pred srbsko hišo in Jelatičev spomenik, sledila jim je velika množica. Med demonstrante je posegla policija z vojaštvom ter jih razpršila; seveda je tudi aretovala nekaj oseb.

Zvečer istega dne se je vršilo v Zagrebu veliko zborovanje meščanov. Na tem so predlagali, da bi šla velika deputacija k cesarju, ali to se je končno odsvetovalo, ker se meščanstvo doslej ni udeleževalo manifestacij kot organizovana korporacija. Imenovali pa so odbor 5 členov za osnivanje jednotne organizacije meščanstva v glavnem mestu. Izšel je v to svrhu tudi poseben oklic.

Letošnje velike vojaške vaje na Hrvatskem so odpovedane, ker morajo ostali vojaki po različnih krajih dežele. Na Reko so poslali še en bataljon vojakov.

Po vsej Liki je veliko vrvenje. Narod sanja o Kraljeviču Marku, da vstane ter povede Hrvate v boj za svobodo zlato.

Z Reke poročajo, da so zagrebške bolnišnice prenapolnjene z ranjenci; med njimi je mnogo žensk in otrok. Smrtnonevarno ranjen je tudi pol. komisar Graber, katerega so pretepli demonstrantje radi brutalnega postopanja z njimi.

Čuje se, da se je oglasilo društvo hrvatskih delavcev v Pittsburgu, ki šteje nad 100.000 oseb, ter ponudilo hrvatski opoziciji en milijon za družine padlih in obesenih.

Sedaj se vršijo pred zagrebško sodnijo obravnave proti demonstrantom. 26. t. m. so bili obsojeni dijak Lenac na 3 tedne zapora, neki zidar, ki je poškodoval neki ogrski napis, na 3 tedne, in neki ključavničarski pomočnik, ki je oprostil nekega aretovanca, na 14 dni zapora.

* * *

Hrvatski poslanci in minister Körber. Z veliko napetostjo je pričakoval ves slovanov jug, kaj opravijo dalmatinski poslanci, ki so odšli na Dunaj, prosit cesarja

pomoči proti mongolskim krvnikom, ki tep-tajo ubogi narod na Hrvatskem. Toda pred cesarja niso bili niti pripušteni, ker jim je zastopil pot do njega avstrijski ministerski predsednik, baje iz tega vzroka, ker notranje razmere v deželah ogerske krone ne morejo biti predmetom pritožb od strani tostranskih poslancev. Dr. Körber se je torej postavil na „državnopravno stališče“, da nima nikdo, niti zunanji narodi, niti vlade, niti avstrijski cesar, pravice, oglasiti se proti madžarskim barbarom, čeprav bi v svoji pašovski zlobnosti tep-tali pravico in zakon nasproti celim narodom, čeprav bi divjali kakor Huni in tirali najzvestejše ljudstvo obupu v naročje. In ker gre baš za Slovence in ne za Nemce, soglašajo brez sramu s to rabulistiko tudi čisti nemški liberalni listi à la „Neue Freie Presse“, ne oporekajo niti z besedico drznim lažem vladnega budapeštanskega „Lloyda“, da se baje Madžari tudi niso nikdar vmešavali v razmere tujih narodov, niti po svojih državniških, niti v ogerskem parlamentu! Nasproti temu pa je celemu svetu znano, da ni bilo in ni večjih spletkarjev in intrigantov od „diplomatov“ „Magyarország“, revolucionarnih in vladnih, od Košuta, Andrássyja, pa do Kallaya in Szella. Ni bilo vprašanja na celom slovenskem svetu, v katero ne bi potihoma ali javno, toda vedno škodoželjno vtilkali svojih tatinskih prstov; kaj morda ni spletkeril n. pr. njih „veliki“ Djula Andrássy l. 1871. na Dunaju proti Hohenwartovi avtonomiji českega kraljestva? Kaj se niso Madžari nikdar mešali v rusko-poljski spor, nikdar v slovansko-turske boje, kaj niso nikdar kričali v svojem parlamentu proti Srbiji, Črni gori, Rusiji, ali Romuniji? Ali jih nismo videli nikdar demonstrovati za svoje vredne bratce Turke proti balkanskim in ruskim Slovanom?

Oni so se mešali v razmere in spore celega širokega sveta, niti na Kitajsko niso pozabili, toda v njih madžarsko-hrvatsko vprašanje se jim ne sme mešati nikdo. Tu se ogradijo ti smešni pritlikovci takoj s svojo nedotakljivo „pravno sfero“, takoj naježijo obrvi radi predrznosti „avstrijskih tujcev“, in junaki Körber obledi in zapre z ozirom na „žalostne razmere na Ogorskem“ poslancem hrvatskega naroda vrata k cesarju!

Banu Hedervariju, da, so dali avdienco, da je mogel krivo poročati in lagati o hrvatskih razmerah, postavne zastopnike naroda pa so pustili pred vrati, da bi se ne mogli pritožiti proti temu madžarskemu Albu, dasi je avstrijski cesar tudi hrvatski kralj, in je bil kot tak leta 1867. tudi kronan, dasi so predgovorniki dalmatinskih odposlancev omogočevali dr. Körberju modro in državniško odločitev, rekoč: „Mi se ne prihajamo pritoževati proti gospodarenju madžarske vlade k cesarju avstrijskemu, mi smo le kot sinovi hrvatskega naroda prisli edino k svojem hrvatsko-dalmatinskemu kralju, da bi ga prosili v imenu človeštva milosti za obsojene in s smrtno kaznijo ogrožene svoje

rojake, naš korak ne sme veljati za protimadžarsko demonstracijo, marveč edino za čin prirojenega človeškega čuta.“ — Toda germanški državnik je hotel v strahu pred Madžari zaslepiti hrvatske poslance z bliscem materijalnih koristij za njih bedno dalmatinsko domovino.

Oni pa so s preziranjem zavrnilo judezeve grože, katere jim je nudil, češ, v sedanji dobi narodne žalosti je vsako ravnanje o drugih vprašanih izključeno. To pljusko je modri minister zaslužil; morda čuti že danes, kako je bil v velikem, važnem, morda, osodnem trenutku Avstrije zopet — majhen! Avstrijski Slovani pa vidimo zopet, da tam gori na blestečih visokih mestih za nas ni pravice, da proti svojim tlačiteljem ne smemo pričakovati pomoči „od zgoraj“, ker so tam zgoraj sami zadovoljni z gospodovanjem Madžarov in Germanov, marveč se moramo zanašati le na svoje moči in svojo pest.

* * *

V državnem zboru je govoril ministerski predsednik v zadnji seji o dogodkih na Hrvatskem med drugim tako-le:

„Že opetovano sem odgovarjal, da se v tej zbornici ne more razpravljati o dogodkih na Ogorskem, ker bi to imelo velikanke posledice. S tega stališča me nihče ne premakne, in če se mi očita še tolika mlačnost. Sicer pa mlačnost ni najslabša lastnost vlade. To se mi zdi boljše, kakor pa razpaljena domisljija, ki zahteva, naj bi se tudi trezni ljudje bali namišljenih strahov. (Burni ugovori mej jugoslovanskimi in českimi poslanci.) Obrnil sem se na razne strani, da se poučim o dogodkih na Hrvatskem. Doznan sem, da sta bili od 27. susca usmrčeni od orožnikov le dve osebi, ena je bila ranjena. (Nepopisen hrup. Biankini kliče: To ni res, to je laž. Predsednik kliče Biankinija k redu.)

Dr. pl. Körber nadaljuje! „Neka oseba se je sama ranila ob vojaškem bajonetu. (Glasni ugovori.) Le kričite, istina ostane; dalje je ranjenih nekaj kmetov, ki so ropali in hišo zažgali. Naglim sodom pa doslej ni usmrčena nobena oseba. To je tistih 19 mrtvih in 1000 ranjenih, s katerimi je Biankini tukaj strasil. Seveda listi poročajo drugače o dogodkih, toda ravno s tem škodijo ugledu države. (Glasni ugovori.) Brzjavni uradi pa storé le svojo dolžnost, ako preprečijo take brzjavke. Tako so postopali tudi Angleži v burski vojski, Javna uprava mora skrbeti za red in mir. (Klici: To so nezakonitosti!) Tudi armadi se očita, ker posreduje. Armada postopa pravilno. (Da, ker noče igrati vloge policajev in rabljev!) Prebivalstvo v Dalmaciji, Istri in na Kranjskem ni razburjeno. (Glasni ugovori. Tako trdijo vladna poročila!)

Ko so me dalmatinski poslanci prosili, naj bi jim izposloval avdienco, sem jim odgovoril, da je to nemogoče. (Burni ugovori.) Ko pa je bila v kabinetni pisarni prošnja vložena, posređoval sem, da se odkloni.

(Dalje v prilogi.)

lasje po koncu na glavi. Rekel sem vam že, da se je staremu nekaj zmešalo v glavi. Ali to tudi ne more biti drugače, ker ga obiskujejo duhovi z onega sveta. Ako je sam, začne okrog njega nekaj tako sopsti, kakor takrat, ako jame komu vhaleti sapa. To pa je sam Danveld, katerega je ubil oni grozni gospod iz Spihova. Siegfried mu pravi: »Kaj hočeš? Maše ti ničesar ne pomagajo, čemu torej prihajaš?« Oni pa se le zareži, na to pa jame znova sopsti. Toda še pogostejše prihaja Rotgier, od katerega kar duhti v sobi po žveplu in s katerim se komtur še dalje razgovarja. »Ne morem,« mu pravi, »ne morem! Kadar napoti čas, takrat morda, toda sedaj ne morem!« Slišal sem tudi, kako ga je vprašal: »Ali ti prinese to olajšavo, sinček?« Dogaaja se takisto, da po dva, po tri dni ne spregovori z nikomur nič besedice, in z obraza se mu čita grozna bolest.

One nosilnice čuva sam, pa tudi ona služabnica Križarjev tako pazljivo, da mlade gospice nihče ne more videti.

»Ali je ne mučijo?« ga vpraša Matija z zamolklim glasom.

»Dovem vam čisto resnico, da nisem čul udarcev, niti joka, marveč samo otožno petje in časih neki glas, kakor bi plitica cvčila.«

»O gorjé! gorjé!« zakliče Zbišek ter stisne zobe. Toda Matija mu pretrga daljša vprašanja.

»Dovolj bodi tega!« pravi. »Sedaj nam pripoveduj o bitki. Ali si jo videl? Kako sta ušla, in kaj se je zgodilo z njima?«

»Videl sem,« odvrne Sanderus »in točno vam hočem vse povedati. Iz početka so se grozno borili, ko so pa razvideli, da so obkoljeni od vseh strani, so jeli misliti na to, kako bi se izmuznili. In vitez Arnold, ki je pravi orjak, je prvi razbil kolobar in

tako odprl pot, po katerem se je rešil komtur z nekoliko ljudmi in z nosilnicami, privezanimi med dva konja.«

»Ali jih ni nihče preganjal? Kako to, da so mogli zbežati?«

»Proganjali so jih, toda brez uspeha, zakaj, ko so preganjali dospeli nekoliko bliže, se je orjaški Arnold obrnil in se spoprijel z vsemi. Bog obvaruj vsakega, pograbit se z njim, ker je grozno močan človek ter mu ni pretežavno boriti se s celotno stotnjo ljudi. Tako se je obrnil trikrat in trikrat ustavil preganjalce. Ljudje, katere je imel s seboj, so vsi poginili. Zdi se mi, da je bil celo on sam ranjen, pa tudi konja je imel ranjenega, toda ni se umaknil in tako dal staremu komturju priložnost, da je zbežal.

Matija si je na vse to domislil, da govori Sanderus resnico, ker se je spomnil, da je od onega mesta, na katerem je dobil Skirvoillo bitko, bil ves pot jako daleč pokrit z mrlji, ki so bili razsekani tako grozno, kakor bi jih bil pobil res kak orjak.

»Prav, toda kako si mogel videti vse to?« vpraša Sanderusa.

»Videl sem to,« odvrne Sanderus, »ker sem se oprijel repa jednega onih konj, ki sta nesla nosilnice ter sem z njima vred tekla, dokler nisem dobil s kopitom udarca v trebuh. Takrat sem zgubil zavest, in tako padel v roke vašega poveljnika.«

»To se je res vtegnilo zgoditi,« reče Glavač, »vsekako pa pazi, da ne lažeš, ker to bi se ti slabo izplačalo.«

»Saj se še pozna znamenje,« odvrne Sanderus, »in kdor hoče, ga more videti; vsekako pa je bolje verjeti odkritosrčne besede, nego občitati komu nerresnico.«

»Ako tudi govoriš čisto resnico, ne moreš zahtevati, da se ti mora vse verjeti.«

In jeli so se pričeti, kakor so bili drugokrat navajeni, toda Zbišek jim pretrga daljši razgovor.

»Potoval si po tej krajini, torej jo tudi poznaš. Kakšni gradovi so ondi, kjer sta se po tvojem mnenju mogla skriti Siegfried in Arnold?«

Ondi v bližini ni nikakih gradov, marveč je ondi puščava, čez katero je bil še le pred nedavnem narejen ta pot. Ondi tudi ni vasij, niti naselbin, ker so Nemci vse požgali rad tega, ker ondi stanuje narod istega plemena, kakor je ta, ki se je spuntal proti Križarjem. Jaz si mislim, gospod, da se Siegfried in Arnold sedaj klatita po gozdu in da se bosta hoteli semkaj vrniti, ali skrivoma dospeti v ono trdnjavo, v katero smo bili pred to nesrečno bitko namenjeni.

»To je res tako,« reče Zbišek.

Na to se globoko zamisli. Z njegovih naježenih obrvi in jako resnega lica se je moglo razbrati, da nekaj resnobno premišljuje, toda to n' trajalo dolgo. Čez nekaj časa dvigne glavo ter reče.

»Glavač! Preskrbi konje, in kadar bo vse pripravljeno, odidemo.«

Oroženosec, ki ni imel navade, vprašati po vzroku povelja, je vstal, ni spregovoril niti besedice ter odšel h konjem. Matija pa je izbulil oči, začudeno pogledal sinovca ter vprašal ves osupnen:

»A... Zbišek? Ej! Kam hočeš iti? Kaj? Kako?«

Zbišek mu odvrne:

»To si vendar lahko mislite? Ali ni to moja dolžnost?«

Stari vitez umolkne na to. Osupnenje je polagoma zginěvalo z njegovega obraza, globoko si je oddahnil ter rekel, kakor bi hotel prepričati samega sebe:

»Ej, druge pomoči ni!«

(Gromoviti ugovori.) O izgreduh v Splitu ni govora, pač pa so se v Ljubljani vršili žalostni dogodki. Upam, da bodo tisti, ki odločno in, kakor upam, tudi odkrito obsojajo te izgrede, tudi vse storili, da krivci pridejo v pest. Pobita okna in kroglice iz revolverjev niso nekažnjivi dokazi narodne simpatije. (Levičarji ploskajo.) Nevarno je igrati se z ognjem. Nočem z bobnom svariti, ker upam, da sta pravica in zakon dovolj močna in moreta hrvatski in slovenski narod vzdržati na pravem potu. Upoštevajte mir države in ne zahtevajte od nje več, nego more storiti.

Hrvatski ban Khuen-Hedervary je jako trmoglav človek.

Glede na nemire in svoje pozicije nasproti njim je rekel: Ra je se dam obglaviti nego da bi se umaknil pred pouličnimi demonstracijami. No, kaj vse se utegne še zgoditi, tega tudi drugate vsemogočni ban ne ve.

Iz Zagreba se poroča, da so pokopali kmeta Krajačica, kateri je bil ubit v Samoboru, na pokopališču druge župnije. K pogrebu je prišlo izredno mnogo naroda. — Vse vhode v Vraščin straži orožništvo, ker se bojijo demonstracij od strani Medjimurcev. — V Sisku so aretirali te dni zopet več oseb. — Iz Senja so peljali te dni 4 uklenjene kmete v ječo v Gospič. Med potjo so jih pozdravljali z gromovitimi „živio“-klici. — Urednik „Hrvatskega prava“ Zoček se je hotel v Kolinovicah informirati na licu mesta o tamkajšnjih krvavih dogodkih; pa so ga aretirali, ali so ga kmalu izpustili. — V Nasavici je zabodel neki orožnik pri demonstracijah nekega mladeniča, ker mu ni hotel izročiti hrvatske zastave.

Štajerski Slovenci se pripravljajo na veliko manifestacijo za brate Hrvate. Dne 1. junije prirede v bližini Celja pod milim nebom velik ljudski shod. — Proti madjarski krutosti se oglašajo tudi Poljaki. V Slovanskem klubu v Krakovu je govoril prof. Sokolovski obsirno o Madjarih in Hrvatih in so se navzoči izrekli proti Madjarom; tudi poljski listi pišejo simpatično o Hrvatih. — V seji kluba čeških državnih poslancev so poročali Ploj, Vuković in Biankini o dogodkih na Hrvatskem. Dogovorila se je popolna solidarnost med Čehi in Jugoslovani. — V Šibeniku so bile 24. t. m. zopet velike demonstracije. Šole so bile zaprte. Spreveda po mestu se je udeležilo premnogo občinstva. Vršil se je velik ljudski shod. — V Ljubljani so namazali s črnim neznanim zlikovci v noči 27. t. m. županovo hišo, „Narodno kavarno“ in „Kat. dom.“

Dne 26. t. m. so bili v občini Zlatar povodom neke oblastvene komisije dva kmeta

in eden orožnik ubiti. Kmetje zagrebske okolice imajo po gozdovih tajno sestanke. Vseled tega je bila ena kompanija pešpolka štev. 27 poslana na Slemen in kampira 800 m visoko. Vojakom se je ostro zabičilo, da ne smejo ničesar povedati, kar se zgodi, sicer jih zadene najstrožja kazen. — Orožniki stražijo vso hrvatsko-slovensko mejo, ker se hrvatska vlada boji, da pridejo slovenski kmetje čez mejo pomagat bračim v borbi proti policijskemu sistemu. — V Stubici so kmetje užgali nekaj gozdov madjarske gospode ter razbili vse madjarske grbe in napis. — Župnik Jemeršič, znani rodoljubni pisatelj, je v zaporu težko obolet, a vzlic temu se mu ne dovoli niti najmanjša olajšava. — Hrvatski poslanci iz Dalmacije zbrali so se v poslanski zbornici na sejo, v kateri so odobrili načrt manifesta na hrvatski narod. Bržčas se razglaša ta oklic na binkoštno nedeljo, mogoče pa je, da tudi že prej. — V prvi pobinkoštni seji poslanske zbornice pride na razpravo nov nujni predlog glede dogodkov na Hrvatskem. Stavi ga Bortić. Predlog bo tako formuliran, da bodo lahko zanj glasovali tudi Poljaki. — Češki žurnalisti so obelodanili ugotrčen protest proti zatiranju in preganjanju časopisja in časnikarjev na Hrvatskem.

V Mihovljanih so bili veliki nemiri. Več kmetov je bilo baje ranjenih, tudi en orožnik. — „Naša Sloga“ priobčuje manifest cesarjev, izdan pred 20 leti vrlim granicarjem. V manifestu cesar povzdiguje hrabrost granicarjev v vznesenih besedah, — ali danes svetovalci Njeg. Veličanstva ne dovoljujejo narodnim zastopnikom pristopa k prestolu. — Slov. drž. in dež. poslanci iz Dalmacije, Trsta in Istre priobčujejo manifest o dogodkih na Hrvatskem.

Dopisi.

Iz kočjanske županije, 25. maja 1903. (Občinski volitvi II. in I. razreda v Kozani.) — Dne 16. t. m. ob 9. uri predp. napovedana je bila volitev II. volil. skupščine. Volilci gorenje stranke so se zbrali v kremi gosp. Franca Debenjaka, da se dogovorijo radi kandidatov. Agitacija županova stranke je bila tako razvita, da se je bilo kar čuditi; ali volilci gorenje stranke so ostali zvesti lastnemu prepričanju ter nepremakljivi kot skala sv. Petra.

Komoditeto agitatorjev je baje tudi volilna kom. podpirala s tem, da je ni bilo ob napovedani uri v volilno dvorano — najbrže zato, ker je bilo grozdje prekislilo; pač strah je lepa reč!

No, vendar se je komisija sešla. Volitev je pričela. Volilcev županova stranke ni bilo na volišče — celo udje volilne komisije, ki so imeli v tem razredu volilno pravico, niso glasovali, kakor jim dovoljuje § 23. volil. reda.

Volili so samo volilci gor. stranke. Bilo je volilcev te stranke se zunaj volilne dvorane približno 30, da bi se volili. Kar prihrumi tolpa županovih volilcev na volišče, brez ozira, ali so že bili iz imenika klicani, in začno voliti. Občinski sluga, ne bodi len v tem oziru, je kakor bi trenil zatvoril duri volilne dvorane! Ta čin občinskega sluga se je zdel koj na prvi pogled v intimni zvezi z volitvijo III. razreda, zato pa je vzbudil opravičen odpor pri volilcih pred durmi čakajočih; spretna volilčeva roka je duri odprla in volilci vstopijo v volilno dvorano, protestujoč proti nameri, da bi se jih na tak perfiden način od volitve izključilo.

V tem slučaju so pristasi županovi nasprotno volilce ometavali s surovostjo. No, gospoda! Kdo je bolj surov? oni, ki zahteva svoje pravice in da se postava spolnuje, ali oni, ki iste krši in tepta!

Volilci na prošnjo vladnega komisarja, češ, da je volil. soba presoparna (za drugo pot zeleti bi bilo, da bi se primernejši prostori oskrbeli) so spet izstopili, zagotovljeni od vladnega komisarja, da bodo že po imenu k volitvi poklicani, kar se je tudi zgodilo. Izid volitve II. razreda je bil, nasproti, da se je mnogo pravičnih volilcev gorenje stranke pri volitvi zavrnilo in obratno mnogo nepostavnih sprejelo, ta, da je gorenja stranka zmagala z večino 27 glasov.

Prvi volilni razred je volil po presledku proti 5. uri popoldne. Gor. stranka je tvorila pri tej volitvi svojo volilno moč samo v šeststnikih in bili so deloma gg. učitelji z njimi solidarni.

Nasprotna (županova) stranka je tvorila volilno silo v duhovnikih in z županovo zlahito; par volilcev je volilo mešano. Da si ni imela gorenja stranka v tem volilnem boju nikakega političnega naziranja, vendar se je duhovščina v tem razredu najodločnejše postavila po robu veljavnim posestnikom, brez katerih ne bo lahko računati v tej županiji; žalostno! Župan si je bil tudi v tem razredu napravil svoj unicum-načrt glede zmage. In res. Zgodilo se je, kar nismo pričakovali. Župan je rabil tudi v tem razredu dvojno mero. Ko je „risel na volilno vrsto č. g. Joahim Jereb, duhoven na Vrhovlji, opozori g. Anton Skolaris, da omenjenemu (kar se je tudi sam izrazil, da ni od skofijstva dekretiran) gospodu kot nestalno služnemu ne pristojna volilna pravica. Pa župan ne zmeče se za Skolarisov opozor in izraz duhovnika, da ni dekretiran, je dopustil slednjega voliti. Ko sta pa prišla na vrsto dva gg. učitelja, jih je gosp. župan kar eks-offo zavrnil z motivacijo, da nista stalno nameščena, in to brez ozira, da postava dovoljuje vsem voditeljem ljudskih šol volilno pravico. Ta dva učitelja sta neodvisna voditelja na dotičnih ljudskih šolah. Dalje je bil zavrnen gosp. Ant. Skolaris kot varuh ml. Anton Juša, da si je izkazal vse potrebne dokumente. Dalje bila sta še dva pooblaščenca, da si sta imela pravilna pooblastila in kot poznana

oskrbnika zavrnjena; tako, da je bilo 5 pravičnih glasov zavrnenih, radi česar je župan v tem razredu skrpucal „lepo“ zmago. Da se je tudi v tem razredu župana volilo, kakor je že „Soča“ povedala, ni bilo skozi celo volitev niti opaziti, razun prvič le neki migljaj, ko se je sam župan volil, zato zaupniki naše stranke, dasi so bili poleg volilne mize, niso vedeli, da se kateri drugi poleg župana voli njega.

V tem slučaju bi bila dolžnost prvo-sednika volilne komisije, da bi opomnil župana (§ 30. obč. vol.), da Reja je že voljen v III. razr. in da njegov glas se ne more všteti. No, pa misli si je najbrže; bolje dvakrat, nego nobedenkrat. Po taki „sijajni“ zmagi je najeto pobalistvo naše postene volilce sprejelo pred Rejevo gostilno z „lepo ovacijo“, katera bi pristojala v prvi vrsti našim izdajicam.

In ti poslednji bi se še jezili, ako bi dobili kakšen migljaj odmeva sorodne pobalistinske ovacije.

Toliko za sedaj! Gradiva je imamo, ako bomo izzvani, ga damo.

Domate in razne novice.

Izletnikom v Ajdovščino naznanjamo, da bode vozil na Binkoštni ponedeljek razun navadnih vlakov še poseben vlak, ki odide iz Gorice ob 2.10 pop. in dospje v Ajdovščino ob 3.45; zvečer odide iz Ajdovščine okoli 10. ure in dospje v Gorico ob 11^{1/2}.

„Slovensko bralno in podporno društvo“ naznanja, da se odpeljejo društveniki z zastavo dne 1. junija jutraj ob 6. uri skupno z goriškimi društvi in ne opoludne, kakor je bilo zadnjič pomotoma objavljeno. Zbirališče v Gosposki ulici.

Sankcioniran zakon. — Cesar je potrdil zakon, sklenjen od našega deželnega zbora, ki se tiče pospeševanja govedoreje.

Na graškem vaučilišču je 25. t. m. napravil pisatelj in jurist g. Ivo Šorli drugi izpit in rigoroz z dobrim vspehom. Čestitamo našemu dičnemu mlademu pisatelju!

Narodno slavlje v Ajdovščini. Šturju 1. junija. — Znano je, da se odličujejo živahni in dobrodušni Vipavci v ljubezni in navdušenju do narodne stvari. Ne najdeš je v slovenskih deželah doline, kjer bi narodna društva klila v tolikem številu kakor v Vipavcih. Duh Lavricev ni izumrl, temveč živi, neti in goji v slednem Vipavcu vzvišen plam ljubezni do svojega naroda. To se v odlični meri osvedoči slavnostnega dne. Poleg vesele, brezskrbne mladine, resnih mož, skrbnih žena zazrli bomo marsikatega starčka, v čegar očeh bodo zopet svetlikali oni žarni pogledi, ker tedaj, ko jih je navduševal in dramil nepozabni Lavrič. Tržičani, Goričani, Kranjci se spojijo v jedno nerazdružno vez — narodnega pobratimstva!

Na to odide h konjem, Zbišek pa se obrne h gospodu de Lorchu ter mu s posredovanjem Mazurja, ki je znal nemški, reče:

»Ne morem zahtevati od tebe, da mi pomagaš proti ljudem, s katerimi si služil pod istim praporom; radi tega si sedaj prost in lahko greš, kamor se ti poljubi.«

»Sedaj ti proti svoji viteški časti ne morem pomagati z mečem,« odvrne de Lorch, »toda, kar se tiče svobode, je ne morem kar tako sprejeti. Ostanem tvoj jetnik na pošteno besedo ter dospem na poziv, kadar koli bodeš hotel. V vsakem slučaju pa si zapomni, da Križarji čadó zá-me v zameno vsako osebo, ker jaz sem potomec močnega rodu, jako zaslužnega za križarski red.«

Na to se jameta poslavljati, položivši si po običaju roke vzajemno na rame in poljublja se obraz. Gospod de Lorch reče pri tem:

»Odidem v Marburg, ali na mazoveški dvor, da boš vedel, kje me imaš iskati. Tvoj poslanec naj mi poreče le dve besedi: Lotaringija — Geldrija!«

»Prav,« odvrne Zbišek. »Jaz grem še k Skirvoillu, da ti dá znamenje, katero Žmudci spoštujejo.«

Na ta odide k Skirvoillu. Stari poveljnik mu dá znamenje ter niti trohice ni oviral njegovega odhoda, ker je dobro vedel, za kaj tu gre, ker je ljubil Zbiška ter mu bil hvaležen za poslednjo bitko; vrhu tega pa tudi ni imel pravice, pridrževati viteza, ki je bil iz drugega kraja ter je prišel Križarjem prostovoljno na pomoč. Zahvalivši se mu torej za vse usluge, ga preskrbi z živežem, ki mu je bil v tem pustem kraju neobhodno potreben, in poslovivši se od njega, je izrekel željo, da bi se še kdaj v življenju srečala, na priliko v veliki odlični bitki s Križarji.

Zbišku se je jako mudilo, ker ga je kuhala ne-

kaka vročnica. Prišedši k svojim ljudem, dobi že vse pripravljene na pot, in med njimi tudi strica Matijca, oboroženega od glave do pete ter s čelado na glavi, že sedečega na konju. Takoj priskoči k njemu ter mu reče:

»Ali tudi vi pojdete z menoj?«

»Kaj naj storim drugega?« odvrne Matija nekoliko nevoljen.

Na to Zbišek ne odgovori ničesar, marveč samo poljubi oboroženo desnico svojega strica, zasede konja, in odjezdili so.

Sanderus je odjezdil z njimi. Pot do bojišča so dobro poznali, toda dalje bi jim imel biti on kažipot. Računali so tudi na to, da morda naleté kje v gozdu na ondotne ljudi, ki jim kot davni nasprotniki svoje križarske gospode pomorejo preganjati staro komturja in tega Arnolda von Baden, o čegar nadčloveški moči je Sanderus toliko pripovedoval.

XXII.

Do bojišča, na katerem je pobil Skirvoillo Nemce, je bilo potovanje lahko, ker jim je bil pot znan. Dospeli so tjakaj jako urno, toda prekoračili so je še urnejše radi groznega smrada, ki se je razprostiral od nepokopanih trupel. Na poti tjakaj so splašili celojato vranov in kavk ter čredo volkov. Na to pa so jeli iskati sled. In navzlic temu, da je po tej poti korakal ves oddelek vojakov, našel je vendar izkušeni Matija brez težave sledove velikih kopit ter jel pripovedovati manj izkušnim, mlajšim vitezom:

»Sreča, da po tej bitki ni deževalo. Glejte le! Arnoldov konj, ki je nesel nenavadno velikega moža, je moral biti tudi takisto velik, in to je tudi lahko mogoče spoznati, ker se je v begu močnejše dotikal zemlje

nego konji, ki so šli povsem mirno na nasprotno stran. Glejte, kako se pozna na vlažnih mestih podkve. Ako Bog dá, pa morda lahko dobimo te pasje brate, samo ako si poprej za kakim zidovjem ne poiščete zavetja.«

»Sanderus je dejal,« odvrne Zbišek, »da tu v okolici ni nikakih gradov, kar je tudi res, ker to krajino so si Križarji še le pred nedavnim osvojili ter se niso mogli še le njej vtriditi. Kam naj se oni skrijejo? Kmetje, ki so tu prebivali, so odšli v Skirvoillov tabor, ker ti so z Žmudci jeden in isti narod. Vasi, kakor je Sanderus dejal, so Nemci sami požgali, ženske pa so skrite s svojimi otroki v lesnih globelih. Ako ne bomo ščedili konj, jih doidemo.«

»Toda konje moramo ščediti, kajti ako se nam tudi vse posreči, bodo potem konji naša rešitev,« reče Matija.

»Vitez Arnold,« spregovori Sanderus, »je bil ranjen s sulico v hrbet. On se za to ni zmenil, marveč se je le boril in ubijal, toda pozneje se mu je morala rana razboleti, kakor je to sploh običajno: s početka ni nič, toda pozneje se razboli. Radi tega tudi niso mogli urno bežati, ker so potoma brez dvoma večkrat počivali.«

»Ali rekel si, da niso imeli s seboj svojih ljudi?« ga vpraša Matija.

Dva moža sedita na svojih sedlih ter držita nosilnice; razun nju sta ondi še Arnold in stari komtur. Bilo je še nekoliko drugih, toda te so Žmudci vjeli in pobili.«

»Ta dva moža,« spregovori Zbišek, »ki sta pri nosilnicah, zvežejo naši služabniki, vi, stric, ako hočete, zagrabite starega Siegfrieda, jaz pa napadem Arnolda.«

(Dalje pride.)

Nihče naj torej ne zamudi posetiti naših slavje v Ajdovščini-Sturju, čim večje število vdeležencev, tem večja, impozantnejša slavnost. Domačini sami se trudijo in skrbje na vso moč, da pripravijo gostom kar najprijetnejši dan.

Občinstvo, na čelu mu vrli in požrtvovalni županstri Ajdovsko in Stursko, dela, pripravlja, kar se da.

Naročajo se topiči, nebroj zastav in marsikatera smreka je morala zapustiti tiho lozo, ter se preseliti na živahno ulico.

Pri slavnosti, katere se vdeleži, vstevši 5 domačih, 40 društev, je blagovolil sprejeti slavnostni govor g. dr. Rudolf Gruntar iz Gorice.

Da bode možno vrediti slavnim društvom prihod, javljamo, da dospe „Pevsko in glasbeno društvo“ in Sokol iz Gorice ob 9. uri predpoldne, „Sokol“ iz Idrije ob 11. uri, „Kolo“ iz Trsta točno opoldne. Blizna društva naj si blagovole izvoliti uro prihoda tako, da dospejo istočasno z jednim imenovanim. Ker smo mnenja, da ne storimo nikakega pregreška, ako pogledamo malce za kulise ter objavimo nehoti kako skrivnost, naznanjamo, da postavi naša vrla podružnica sv. Cirila in Metoda kolibo, kjer bode marsikaj dobrega za želodec in grlo. Domači zdravnik g. dr. Fink je priredil resilno postajo, tako, da bo v slučaju kake nezgode takoj pripravljena zdravniška pomoč.

Končno izjavljamo slovesno, da slavnost ni odgodena še manj oblastveno prepovedana, ter da so vse nasprotne govorice iz trte zvite. Rojaki, prihitite v ogromnem številu v Ajdovščino-Sturje. Bratski „Na zdar!“

Ajdovsko-Sturska nar. društva.

Vspored. 1. P. H. Sattner: „Vrbica“, mešan zbor, poje „Kolo“ iz Trsta. 2. Slavnostni govor, govori dr. Rudolf Gruntar. 3. Fran Ferjančič: „Oj slovenska zemljica“, poje pevsko društvo iz Rihemberga-Brij. 4. Anton Foerster: „Domu“, poje pevsko in glasbeno društvo iz Gorice. 5. Davorin Jenko: „Sto čutiš Srbije tužni“, poje „Školj“ iz Šmarj. 6. Anton Foerster: „Pobratimija“, poje pevsko društvo iz Sturij. 7. Fran Ferjančič: „Oj sijaj, sijaj solnce“, poje „Nanos“ z Goč. 8. Anton Foerster: „Naše goré“, mešan zbor, poje pevsko in glasbeno društvo iz Gorice. 9. Ferdin. Juvanec: „Pastir“, poje pevsko društvo iz Dornberga. 10. Ivan Pl. Zajc: „Delu“, poje „Kolo“ iz Trsta. 11. Telovadba, nastopajo sokolska društva. 12. Ples.

Gledališke predstave v Čitalnici v Gorici. — Kakor smo že sporočili, nastopi v torek in sredo, to je 2. in 3. junija t. l., v tukajšnji Čitalnici družba slovenskih igralcev iz Ljubljane.

Igralo se bode v torek: Huzarji. Veseloigra v 4 dejanjih. Napisal pl. Moser. Poslovenil R. Vrabelj. Režiser Adolf Dobrovolny. I. Vojni načrt. II. Ženski poročnik. III. Iznenadenje v pavilonu. IV. Zmešnjava nad zmešnjavo. Osebe: Orlovec, major v pokoju, g. Dobrovolny; Berta, njegova hči gđ. Ko-

čevarjeva; Oskar pl. Blagaj, g. Nutić; Vera, njegova soproga ga. Dobrovolna. Podgorski, huzarski poročnik, g. Danilo; Olga Rožnikova, vdova, ga. Danilova; Ivan, sluga majorja Orlovca, g. Molek; Sluga g. Blagaja, g. Razberger. 1. in 4. dejanje se vrši v stanovanju g. Blagaja, 2. in 3. dejanje pri majorju Orlovcu. V sredo: Ženski Otelo. Veseloigra v 3 dejanjih. Napisal Aleksander Dumas. Prevedel Fran Schmidt. Vprizoril režiser Adolf Dobrovolny. Osebe: Lavoslav pl. Rosić, kapitan, g. Dobrovolny; Maks Sencar, g. Danilo; Tone Globočnik, mornar, g. Molek; dr. Robert Trdina, notar, g. Nučić. Matilda; ga. Dobrovolna; Gospa Štrukljeva, bivša kuharica, ga. Danilova; Vida, gđ. Kočevarjeva, Godi se na posestvu kapitana pl. Rosića v okolici Trsta. Začetek obakrat točno ob 8. uri zvečer. Cene vstopnic: Sedeži prve vrste 2 K; sedeži druge vrste 1 K 80 vin.; sedeži tretje vrste 1 K 20 vin. Stojišča 60 vin. — Predprodaja sedežev pri kustosu čitalnice gosp. Koršiču.

Gotovo je, da občinstvo izkoristi tako redko priliko, videti slovenske igralce iz Ljubljane. Gotovo je tudi, da bosta predstavi dobri, ker se čuje dosti pohvalnih glasov o družbi, ki daje sedaj predstave širom slovenske domovine.

Südbahnhotel — Hotel Südbahn. — Z jutrišnjim dnem preneha v upravi južne železnice znani veliki hotel na Telovadnem trgu. — Ko je kupila „Trgovsko-obrtna zadruga“ ona posestva, so začeli prihajati — tudi od jako visokih strani — nujni glasovi, naj bi ne opustili hotela, ker bi to bila za mesto in deželo naravnost občutna škoda. Mnogo prihaja v Gorico visokih oseb, ki bi sicer ne našle stanu primerne stanovanj. — Zategadel je prevzel tudi ta hotel oni naš domači konsorcij, ki je kupil hotel „pri Jeleni“, in bo vodil dalje nespremenjeno ves hotel pod imenom „Hôtel Südbahn“, ker pod tem imenom je znan po vsem svetu. Že ves ta teden se hotel korenito preustroja in na novo prireja. — S 1. junijem bo hotel že v novi upravi domačinov. V to ogromno podjetje je vloženo veliko denarja, ali upanje je, da bo imel hotel lepo prihodnost. — Rojakom, ki hočejo ugodno stanovati, priporočamo ta hotel, ko prihajajo v Gorico.

Pro prijazne liste našemu napredku v Gorici, objavijo to novico svojim čitateljem. —

Koncert na vrtu „pri Jeleni“ bode danes, jutri in pojutranjem zvečer od 8. ure naprej ter v nedeljo in ponedeljek zjutraj od 10. do poludne. Brez vstopnine.

Visok gost v Gorici. — V sredo pride v Gorico nadvojvoda Rainer. Stanoval bo v Hôtel Südbahn.

„Trgovski dom“. — Magistrat je že odobril načrte za zgradbo „Trgovskega doma“ v Gorici. — Ta prekrasni dom bo stal okoli 300.000 K. — Natečaj za stavbo poteče 15. junija. Stavbeniki naj pohitijo, da se z delom lahko kmalu prične. — Načrti so na vpogled v zadrugi.

V Postojno odhaja poseben vlak v ponedeljek iz Gorice ob 8.24 zjutraj, dospe v Postojno ob 12.37. Odhaja iz Postojne ob 7.35 zvečer, dospe v Gorico ob 10.51.

Razstava in kmetijski shod v Prvačini. — Za razstavo, ki se vrši binkostne praznike v Prvačini, so se prijavili kmetovalci iz cele vipavske doline s svojimi pridelki. Poleg vseh vrst črešenj, ki se pridelujejo v naši dolini in še drugih raznih pridelkov, zastopano bode osobito vino v obili meri. Izložena vina bodo pokazala, kakor zamoremo soditi do sedaj, da je naš vinogradnik po prvem vipavskem shodu v Kasovljah, kjer se je razpravljalo, kako se ima vino pripravljati, v tem oziru mnogo napredoval. Kdor bi se rad razložil svoje pridelke, priglasi se lahko se danes pripravljalnemu odboru.

Kakor razstava, vlegne biti tudi shod, ki se vrši v nedeljo ob 3. pop., jako zanimiv. Govorilo se bode o pridelovanju ranega sadja, o sadni kupčiji, o naših vinih, o kmetijskih društvih itd. Vsi kmetovalci in kmetijski prijatelji dobrodošli!

Is Prvačino se nam piše: Laški „Piccolo“ in slavna „Gorica“ si prav lahko podasta prijateljsko roko gledé lažništva, kajti oba sta gotovo kje doli v blaženem kraljestvu napravila strogi izpit iz laži. „Gorica“ od 26. t. m. piše, da so se v Prvačini v neki gostilni pretepali, in da je moral neki Kos (tega imena se v Prvačini ni) v bolnišnico.

Bodi povedano, da v Prvačini v gostilnah se niso nikjer pretepali in Koc je lepo doma in opravlja svoja gospodarska opravila. Morda ležijo „Norici“ prvaki kremarji preveč na želodcu? Potem pa je najbolje, da vzame želočno čistilo in drugikrat piše le resnico!

Mestne volitve v Gorici. — V drugem razredu so izvoljeni Viktori Domenik, 212 glasov, Pet. dr. Pinavcig, 197, Ed. pl. Savorgnani, 197. Oddanih je bilo 221 glasovnic. V prvem razredu so izvoljeni Iv. dr. Bader, Alfr. Bozzini in Fr. Marzini. Dobili so po 238, 230 in 205 glasov. Neki „neodvisni“ odsek je črta! Marzinija ter kandidoval dr. Rajmonda Luzzatta, ki pa ni prišel v poštev.

Lokavski župan Vidmar proti učiteljem. — Svoj čas smo poročali, kako menje o učiteljstvu je zastopal predobro znani lokavski župan Vidmar na shodu županov pri Rebku dne 2. febr. t. l. Besede Vidmarjeve so bile za učiteljstvo zbadljive in žaljive, zato se je isto odzvalo na Vidmarjev napad, in odbor ajdovske podružnice uč. društva za gorški okraj je bil obelodanil posebno izjavo, v kateri je povedal Vidmarju, kar mu gre. Dne 21. t. m. pa je bil zopet županski ali Vidmarjev shod pri Rebku. Tam so sklenili poslati na c. kr. dež. solski svet vlogo, v kateri se ovaja ajdovsko učiteljstvo, kako krvavo da je žalilo Vidmarja, ter se zahtevalo, da se mora učiteljstvo za to kaznovati. Novo denuncianstvo! Gg. županom, ki so bili navzoči, povemo, da Vidmar pač ni

vreden, da se potegujejo zanj ter da gonja proti učiteljstvu, kateri stoji na čelu Vidmar, nikakor ni umestna z nikakega stališča. Vidmar je žalil in izzival, in kar je dobil za svoje žaljenje in izzivanje, naj sam shrani. Zanj je najbolje, da lepo molči ter rajši hazardira nego da sili v javnost z akcijo proti učiteljstvu, katero vendar ne more gledati mirno, ako se ljudje Vidmarjevega kalibra vanj zaletavajo. Kar se pa tiče novega denuncijantstva na dež. sol. svet, mu kličemo na uho znano nemško prislovico: Der grösste Schuft im ganzen Land, dass ist und bleibt der Denunziant!

Ples v Batujah in v Biljah. — „Prim. List“ je priobčil z Vipavskega gabljiv dopis o plesu v Batujah. Ker je popoludne deževalo, meni goreči podčavenski dopisnik, da Bog si tudi ne dovoli norcev briti ter da je poslal plešočim mladini dež, dočim je bilo po Križevih dneh vedno lepo. Glejte, to je nekako novo sredstvo za — dež, ta ples! Včasih, ko noče deževati, se obračajo ljudje do gg. nunccev, da bi izprosili dež, ali ti, previdni, kakor so, začnejo moliti sele takrat, kadar se skoro duhamo dež ter ga barmometer neprestano naznanja. Ples je bolj jednostavno sredstvo, kakor se da posneti iz pisave modrijana izpod Čavna, ki pravi, da je zato deževalo, ker so plesali v Batujah. — Poleg svoje neumnosti pa je pokazal omenjeni dopisnik tudi velik kos svoje hudobije. Prvaška godba mu ni všeč, zato jo imenuje ironično „vrla“. To je skandal! Namen je prozoren: škoditi, in vendar je jasno, kot beli dan, da je lepše, ako gode na plesih prvaska godba, ki je prav dobra in v zadnjem času izvrstno izvezbana, nego laški godci! Drugega ne rečemo. Ljudje, mislite!

V nedeljo pa so plesali tudi v Biljah, kjer kraljuje znani kurat Rojec, tisti, ki laže v javnosti s pomočjo § 19. tisk. zak. Plesali so Rojčevi fantiči in Rojčeva dekleta, in sicer v nedeljo in še v ponedeljek po vrhu. Ne vemo, ali se je Bog jezil tudi nad Rojčevimi ovčicami ter jim poslal dež, ali ne, vemo pa, da so bili prav dobre volje v ponedeljek so plesali celo omaskarani, in vemo tudi, da so v županovi hiši v ponedeljek ponoči nekega Lasiča iz Vrtojbe tako preplepli, da je dobil 3 nevarne rane. Kurat je moral priti, da ga je del v sveto olje. Evo slike iz klerikalnega kraljestva. Plešejo in plešejo, in končno pobijejo človeka, pričetek veselje, konec pa — sv. olje! V teh dogodkih pa noče poročati „Prim. List“, in kurat Rojec ni nič razjarjen, nò, ker se je zgodilo vse to v hiši njegovega župana. Mladino v Batujah, ki ni naredila nič hudega, je ozmerjal „Prim. L.“, za hudodelstvo v Biljah, kjer pleše Rojčeva mladina, pa nima nikake grajalne besede! Je pač res, da je na katoliški podlagi vse dovoljeno, tudi ljudi pobijati!

Is Vrtovinu nam pišejo, da je molil kamenjski župnik Kosec pri procesiji na

Zapiski mladega potnika.

Piše B. V.
(Dalje.)

V arabski kavarni sem se pogajal tudi z drugim mukarijem, ali ta je bil uprav nesramno drag. Sedlar mi je očital, da sem nezaupljiv nasproti njemu, krščanu, ker se spuščam v razgovor z Muhamedancem. Hotel sem pri sedlarju kupiti lepo turško sedlo, katero mi je ponudil za eden napoleonov, ali skoro sem se premislil. Proti večeru je prišel mukari za mukarijem v gostišče, začelo se je barantanje. Pot v Jeruzalem ni šala in previdnosti je potreba v tuji deželi med tujimi ljudmi, katerih jezika ne razumem. Brat K. mi je pomagal, da smo se končno pogodili s sedlarjem za primerno svoto. Odločil se je poslati z menoj drugega mukarija, kateri govori tudi rusko. To barantanje mi je zagrenilo oni popoldan v Nazaretu. Sestavil sem pogodbo, katera se je tako-le glasila v italijanskem jeziku, ker je ta po hospicijih tradicionalni občevalni jezik:

»Podpisani se zaveže, da me spremlja z dvema, od mene izbranimi konjema iz Nazareta v Tiberijo in odtod v Jeruzalem (sledijo imena prenočevališč.)

Pogoj: 1. Konja morata biti pripravljena vsako jutro ob peti uri.

2. Ako vidim, da je moj konj truden na gori Tabor, imam pravico mukarija odsloviti.

3. Moje sedlo mora biti evropsko.

4. Plačam za vse pet dni trajajoče potovanje 50 frankov. Mukari je že sprejel na roko deset frankov.

Druge točka je bila pač popolnoma nepotrebna, ker na Taboru sploh ne bi dobil konja in hote ali nehoti bi moral jahati na šepastem konju v Jeruzalem. Mukari je pogodbo podpisal z arabskimi črkami prav čedno. Pozabil sem ga med potjo vprašati za njegovo ime in vrnivši se v Jeruzalem, naprosil sem kavasa Alija, naj mi pove, kaj da

pomenijo te hijerogliffe, ali on podpisa ni mogel razvozlati. Raditega bodem moral vedno imenovati svojega sprevodnika kratko le mukarija.

Dasi sem imel to pogodbo v žepu, bil sem zvečer vendar nekoliko zamišljen. Prejahal sem že večkrat sam slovenske pokrajine od južne do severne meje brez spremljevalca, ali sedaj sem tisoč in tisoč milj oddaljen od doma, v Aziji, v krajih, ki niso posebno varni. Prišel je brat lekar nar Čeh, ki je začel praviti o raznih neprijetnih dogodkih in spopadkih z Beduini. Skoro sem se zopet ojunčil. Vestfalski kooperator in dr. B., znana bogoslovna kapaciteta, se peljeta tudi jutri do Tiberije. Pozno zvečer je še prišel poljski duhovnik iz Rusije, katerega sem že videl na ladji.

V jutro ni še bilo mukarija ob določeni uri s konjema pred gostiščem, danes pa tudi ni bilo mnogo zamuditi. Hodil sem po onih ozkih zakotnih ulicah, katere so bile najbrž že take ob Kristusovem času. Prebivalstvo ni bilo v Nazaretu ednotnega plemena, bivali so v tem neznatnem mestecu Sirci, Feničani, Arabci, da še celo Grki pomešani z Židi. Jezus je govoril poseben židovski dialekt aramejski, kateri je pa izumrl. Po dialektu so spoznali v Jeruzalemu, da je Krist s svojimi apostoli iz Galileje. Pismarji so zaničevali Galilejce, ker so vedeli, da tam ni ohranjena čista židovska kri, in vprašali so se: »Ali more iz Galileje kaj dobrega priti?« Z istim preziranjem so gledali na Galilejce, kakor gleda čistokrvni Toskanec na dalmatinskega ali primorskega Italijana. Ker so se v Galileji križala razna plemena, nastalo je tu pleme, iz katerega sredine so se rodili veleumi, kakoršni so bili apostoli.

Vstopil sem v grško katoliško cerkev, na tem mestu je stala ona sinagoga, v katero je Jezus tolikokrat prihajal v svoji mladosti. Hasan ali lektor sinagoge ga je učil čitati sveto pismo. Sinagoga je bila središče vsega duševnega življenja tega kraja, tam mladini dobre svete, tam so

molili k Jehovi, naj ne zavrže izvoljenega ljudstva. In ko je bil Krist že mož, učil je sam v isti sinagogi svoje rojake. Ti pa so sovražili njegove nauke, še celo njegova rodbina mu ni bila naklonjena, začeli so mrmrati in ga izgnali iz sinagoge ter ga hoteli vreči z neke skale v prepad. Njegovi rojaki so ga črtili, in poslušati so morali trpko resnico, da prorok ni nikdar priljubljen v svoji domovini.

Podal sem se še v Marijino cerkev. Nato sem se poslovil od prijaznega brata K. in skočil v sedlo. Sedlar mi je tožil, da bode imel izgubo, ker se je z menoj pogodil za prenikozno svoto, da sem ga potolažil, kupil sem od njega konjski bič. Odjahal sva z mukarijem iz Nazareta proti Kefreni, to je Kani v Galileji. Prebrčeval sem med potjo, da igra denar vendar povsodi največjo ulogo, tudi v mestu, kakor je Nazaret. Predno sem odjahal, spomnil sem nekoliko žalostega sedlarja na narodnogospodarsko načelo, da cene podajo, ako ni odjemalcev, in hladnokrvno izračunil, koliko je včeraj imel izgube, ker ni mogel delati ono uro, ko smo konja poskuševali. Dvajset korakov od mene je pa stala pred devetnajstimi vekmi hiša Jožefova in Marijina.

Kana galilejska.

Steza v Kano galilejsko ni posebno gladka in udobna, sedaj jahamo navkreber, potem navzdol, kraj ni nič posebno mikaven. Pri nekem ovinku mi kaže mukari z bičem na vas, naslonjeno na gorovje sredi zelenja. Hiše so velike kamnite kocke, nad njimi se dvigujeta stolpa obeh krščanskih cerkev. Mukari je napojil pred selom konja. Okrog studenca so gaji cvetočih granat, cvetočih kaktuzi s cveti žyepeno žolte barve, višji nego konji, masline in lavorovo grmičje. Po prašnih, umazanih ulicah udarja na nos pristni orientalski smrad. To je Kana galilejska. Žene z anforami na glavi hodijo k studencu po vodo. Pred katoliškim monastrom razjavlja konja; na dvorišču je vse v velikem neredu, tesarji in zidarji so na delu, dekleta nosijo v škafih

Križno sredo za mir in edinstvo med sosedi. To se res lepo glasi, ali Kosec je imel tudi že s prvega početka tako delati, ne samo z jezikom sedaj gibati za mir in edinstvo. Pri nas smo vendar več kot prepričani, da njemu ni za mir in edinstvo, marveč za to, da bi vodil ljudi na svoji vrvi. Kosec naj pogleda malce nazaj v pretekle čase, kako je razdratil celo občino, kako je znal suniti očeta proti sinu, brata proti bratu. V zadnjem času se je pokazalo, da naše ljudstvo bi se rado odkrižalo takega dušnega pastirja, prosili so za samostojnega duhovnika v Vrtovinu, seveda želijo takega, da ne bo Koscu nič podobno. Sedanja molitev tako nič ne izda, ker kdor prosi v cerkvi za mir, zunaj pa dela nemir in sunita ljudi, tisti je slabši od farizejev, ki so križali Kristusa.

„Primeraki list“ kliče poslance na shodo. — „Prim. Listu“ se zdijo naši klerikalni poslanci prezaspani, zato jih kliče na ljudske shode, da bi tam govorili, ohranili težko pridobljeno posest katoliško-narodne stranke ter da jo še podkrepijo v ljudsko blaginjo (!). Seveda najprvo pohvali poslance, da so pridni ter da delujejo v blagor ljudstva v deželnem zboru, ali „P. L.“ je to še premalo. Ven morajo, na shodo! Alo, don Antonio, zgani se, profesor Berbuč, na dan! Na shod, Janez Kobariški! No, Lapanja jim je bil dal tam okoli pusta res lep zgled, ko je kolovratil na neki shod s kobariškim Cirilom, ali ko so ga vabili na St. Visko goro, pa je umolknil. Ni mu bil prišlo prav, da se je udal Cirilu, ki ga je gnal na shod, ko je pa prijetneje sedeti doma ter „na tihem“ delati za narod! Pravijo, da Gregorčič in Berbuč nista nič kaj vesela poziva v „P. L.“, da naj gresta med ljudstvo ter da se jezita na dr. Andreja, kaj da ju moti sedaj, ko sanjata o miru v vročih poletnih dneh. Nò, pa tudi ne vesta ne ona dva ne drugi, kaj naj bi povedali ljudstvu o svojem delovanju, katero je že tako znano ter je tako, da ni prav varno stopati povsodi med ljudstvo, ker je isto na izvestnih krajih razjarjeno ter bi utegnili klerikalna prvaka čuti marsikako bridko. Tega pa ne ljubita ne eden ne drugi, marveč njima prija le pohvale, najbolje najmanj zaslužena.

Nò, kar se tiče nas, bi radi videli klerikalne poslance med ljudstvom, ker na to moremo spregovoriti marsikaj. Torej le na dan iz skrivališč!

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani naznanja, da se isčejo potom društvene posredovalnice naslednje moti v nameštenje: 2 pomočnika manuf. stroke za Ljubljano, 1 pomočnik manuf. stroke za Celovec, 1 pomočnik spec. stroke za Ljubljano, 1 pomočnik spec. stroke za Koper, 3 pomočniki meš. stroke za deželo, 1 pomočnik želez. stroke za Kranj, 1 korespondent (stenograf) za Celje, 1 blagajničarka za deželo, 1 učenec za manuf. trgovino v Ljubljani.

Od strani nastavljenecv isčejo naslednji službe: 4 pomočniki spec. stroke, 2 pomoč.

manuf. stroke, 2 pomočnika spec. & manuf. stroke, 3 pomočniki spec. & želez. stroke, 2 pomočnika meš. stroke, 2 kontorista, 1 volonter, 1 blagajničarka.

Vzoren župnik zopet na dnevnem redu. — Pišejo nam: V zadnjem dopisu iz Rodika v „Soči“ se je povdarjalo, da mora priti izid župnikove in županove afere v javnost.

Dne 22. maja je bil rodiski duhoven v Sežani pri c. kr. okrajnem sodišču kot tožitelj zoper nekega kmeta, kateri pravi, da mu je gosp. župnik vročil znesek 100 kron, z namenom, da naj glasuje za klerikalno stranko, namreč ob zadnjih deželnozborskih volitvah. Ker je znani župnik povdarjal pri obravnavi, da je on kmetu le posodil denar, se je morala obravnavna odložiti na dan 26. maja iz vzroka, da ni zadostovalo dokazil. Kakov je ta izid, naj blagovoli g. župnik sam objati v „Gorici“.

Pri tej priliki ga je gospoda v Sežani opozorila, naj se z županom prijateljskim potom pobota glede njenih afer, katere so bile že ponovno javno razglašene, drugače bi mu utegnil pravdni izid gmotno škodovati.

Ko župnik uvidi, da mu preti nevarnost, zbere nekaj svojih privržencev, naj bi ti prepetnajstili župana, da bi se ta z njim lepim načinom pogodil.

Dne 23. t. m. se snideta župan in župnik v javnem lokalu, kjer se oba pobotata! Toda župan je zahteval od župnika, naj ta povrne do sedaj radi tega provzročene troške ter da naj svoje žaljivo izrečene besede v cerkvi prekliče. Gospod nunc se posmeje v pest in potrdi županovo zahtevo. Minolo nedeljo rez prekliče župnik v cerkvi vse žaljive besede napram županu, katere je istotam izustil.

Kakor očividno, je gospod nunc v Rodiku nadarjen s posebno prepirljivostjo, da daje duška prepiru, da kaj rad tožari svojega bližnjega, da bi ga čim prej uničil. To so nauki božjega Zveličarja, ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! Ker se je gosp. nunc na tak način pobotal z županom, smo radovedni, kako pa se pobota s c. kr. državnim pravdnikom, ki ga ima v pesteh vsled nekega nevarnega streljanja!

Kar se tiče pa gospoda župana, pa moramo reči, da ni prav nič drugega dosegel nego to, da se mu g. nunc in cela njegova banda v obraz smeje.

V slučaju, da bi on tako grdo zagrešil v opisani zadevi, kakor je župnik, bi ta koj proglasil naglo sodbo nad njim, ter ga naposled dal obesiti. Naprednjaki so pač povsodi predobri.

K zaključku naj bo dodano: Gospod župnik naj se ne bavi s politikom, temveč naj vestno opravlja svoj poklic. Gospod župan pa naj nam ostane bolj kremenit naprednjak in naj nikar ne posluša onih skledoliznikov, ki tekajo dan k dnevu v občinski farovž in koji z župnikom vred nimajo skromnega pojma o oliki, o humaniteti itd.

Poslanec pri gradbi nove železnice. — Železniški odsek državnega zbora je izvolil odsek, ki si ogleda vsa dela na novi drž. železnici. Dotični člani odseka pridejo 19. junija na Bled, 20. junija v Bohinj, 21. v Hrusico in 22. junija v Rožno dolino.

Ponesrečil je 43 letni Martin Pelicon iz Sempasa. Ko se je peljal na vozu v Gorico, so se spustili konji v tek, in v tem je padel P. pod voz, ki ga je vlekel za sabo kakih 100 m. Nasli so ga na cesti v prahu ter prepeljali v goriško bolnišnico, ker ima več ran.

Smotke brez nikotina. — Tabakna monopola v Avstriji in na Ogerskem uvedeta prihodnjo jesen dve vrsti novih smotk, ki bodo takorekoč brez nikotina, v kolikor je namreč sploh le mogoče odstraniti nikotin. Imele bodo le 0,6% nikotina. Takih smotk še sedaj svet nima. Ena vrsta teh novih smotk bo za javno prodajo, ena pa za specialitete.

Novi živinski semenj v Il. Blatrlu se bode vršil dne 8. junija t. l.

Dovoljena sta dva nova semnja, ki se bosta vršila vsako leto in sicer I. prvi ponedeljek meseca junija, II. pa prvi ponedeljek po malem Šmarnu.

Županstvo Ilirska Bistrica na Notranjskem.

Išče se prostore za gostilno z 1 ali 2 sobami oziroma z dvoriščem. Ponudbe na upravnistvo.

Razgled po svetu.

Deželni zbori se skličejo ali meseca julija ali pa šele jeseni. Vlada morda odgodi koncem junija drž. zbor do jeseni, ako se jej ne dovoli budgetni provizorij parlamentarnim potom. V tem slučaju se skličejo dež. zbori v juliju, drugače jeseni.

Velika iredentistična demonstracija v Trstu se je zgodila v torek zvečer v gledališču „Politeama Rossetti“. Ta večer se je uprizorila Verdijeva opera „Ernani“. V Trstu se ta opera že 15 let ni pela, ker tega cenzura ni dovolila, saj je Verdijev „Ernani“ tisto delo, ki je pred revolucijo v Italiji najbolj oživilo narodno zavednost. Edinstvo in osvobodjenje Italije se je takorekoč zgodilo ob zvokih te opere. To ve vsak Italijan in zato ni čuda, da je bil Trst pokonci, ko je cenzura dovolila, da se po 15 letih uprizori „Ernani“. Gledališče je bilo natlačeno polno. Ko so v tretjem dejanju peli mogočni zbor „Siamo tutti una sola famiglia“ (vsi smo ena sama rodbina) — je nastal pol ure trajajoč vihar. Zbor se je moral sedemkrat ponoviti, po gledališču pa so grmeli klici „Viva l'Italia“ — „Fora l'Austria“ — „Abbasso l'Austria“. Z galerije so metali listke v barvah laske trobojnice in z napisom „Viva l'Italia“. Da bi se zbrano občinstvo še bolj razvnelo in še bolj razsajalo, so metali tudi črno-rumene listke, na katerih je bil napis: „Živio Radecki, uničevalec podlih Italijanov“. Seve so te listke iredentovci sami trosili in

z njimi provzročili pristno in nepristno ogorčenje. V isti namen so razvili tudi črno-rumeno zastavo in jo potem „v ogorčenju“ raztrgali in poteptali. Predno se je začelo četrti dejanje, so demonstrantje zahtevali, da mora orkester svirati tržaško himno, kar se je tudi zgodilo. Končno so dobile demonstracije tak obseg, da se predstava ni mogla nadaljevati. Vladni komisar je slednjič ukazal, da se mora predstava ustaviti in gledališče izprazniti. Ko se je to zgodilo, je hotela velika množica iti demonstrirati pred italijanski konzulat, ali tam je bil postavljen policijski kordon, ki je zabranil pristop in množico razgnal. Trije demonstrantje so bili aretirani. Za danes je bila napovedana druga predstava „Ernani“, ali policija jo je prepovedala.

Zveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev ima danes, jutri in v ponedeljek svojo XV. glavno skupščino v Brežicah na Stajerskem. Na dnevnem redu glavnega zborovanja je tudi točka: Gmotne in pravne razmere goriškega učiteljstva. Poročevalec o tem je g. Alojzij Urbančič, nadučitelj v Mirnu.

Z vlaka padel. — Jakob Čerček, 23 let star, zavirač na južn. železnici, stanujoč v Ljubljani je sredo opoldne s tovornim vlakom št. 134 peljal iz Ljubljane proti Trstu. Blizu postaje Brezovice je Čerček po neprevidnosti padel z vagona kaka dva metra globoko na progo in se potem še zavalil po strmini kake tri metre globoko, da se je na glavi in na životu hudo pobil. Pripeljali so ga v ljubljansko bolnico.

Samomor radi samomora. — V soboto zjutraj so nasli v Gabršah pri Postojni obešenega Jos. Erjavca. Pravijo, da si je končal življenje iz žalosti radi samomora svoje hčere, ki se je pred nekaj dnevi usmrtila v Trstu.

Verolinska sokolska društva priredijo ob binkoštnih praznikih veliko slavnost, katere se udeležijo tudi Čehi in Poljaki iz Avstrije. Vsa slavnost bo imela popolnoma zaseben značaj, ali vendar hujskajo nekateri nemški listi proti njej.

Klanje židov v Kišenevu. — Sedaj se je popolnoma dognano, kako grozovito je bilo divjanje v ruskem mestu Kišenev proti židom. 700 hiš je bilo razdanih, razun tega do 600 trgovin. 10.000 oseb ali 2000 rodbin je brez strehe. Na mestu je bilo pobitih 45 oseb, težko ranjenih 84, lahko ranjenih pa nad 5000 oseb. Za prvo pomoč je dala vlada 60.000 rubljev. Vdove umorjenih pa se branijo vzeti denar, ker se boje novega ropanja, ako se bo slutiti pri njih denar. Židje celega sveta nabirajo prispevke za svoje prizadete brate.

Grof Bülow — kanonik. — Z državnim kancelarjem grofom Bülowom uganja nemški cesar svoje posebne komedije. V Rim je moral spremljati cesarja kot huzarski častnik. Sedaj pa ga je imenoval celo za kanonika v Brandenburgu. Seveda ne bo treba nositi grofu skratnega bireta, temuč bo le posestnik obseznih škofjskih posestev, ki so v zvezi s tem kanonikatom.

apno in pesek. V mali sobi najdem frančiškana s Salzburškega, sklonjenega nad debelimi folianti sredi knjig. Radovoljno mi izkaže jovijalni, krepki mož z dolgo brado vse znamenitosti male cerkve. Arheolog je in svetijo se mu odkrito srčne modre oči, ko me vodi po dolgem hodniku v priprosto cerkev, kjer mi navaja takoj nekoliko zgodovinskih podatkov. Konstantin je sezidal nad sinagogo, v kateri se je dogodil čudež, lepo svetišče, nekateri kapitelji in baze se še shranjujejo. Hozroe je cerkev podrl. V šestem stoletju je bila cerkev na novo sezidana; vidijo se še skoro dva metra široki zidi. V kripti nad kamenom za židovska ritualna umivanja, kateri se je nahajal v nekdanji sinagogi, stoji kopija vrča, čegar original se je tu našel in se sedaj nahaja v kolinskem muzeju. Vrč ima dve držali, dve lučnji za vzdigovanje, gorenji rob je napol odbit. Čudež se ni zgodil pri gostiji v hiši Simonovi, ampak v sinagogi. Vrči so bili iz alabastra ali mramora in so se uporabljali v ritualne svrhe. V gornji cerkvi je na steni temna slika nekega španskega mojstra, predstavljajoča gostijo. Menih mi je napolnil mojo malo steklenico z vinom, in poslovil sem se. Pred vrati na cerkveni dvor je ravno zaklal mesar ovna in ga razparal.

Zasedla sva svoja konja pred cerkvenim zidom in odjahala po kameniti stezi v Tiberijo. Nekoliko trenutkov pozneje je solnce prodrlo skozi oblake, tanke kakor megla, namah se je nebo razvedrilo. Kana galilejska je ležala pred menoj v rajskem miru, podobna kakemu otoku blaženih sredi prelestnih cvetečih granatnih gajev. Slika sta le nekoliko kazila stolpa krščanskih cerkev in dve ali tri ubožne bajte v ospredju. Čimbolj smo se oddaljevali, tembolj se je vse spojalo v neko umetniško, harmonično celoto, tembolj so se zgubljale posameznosti, katere so prej motile, in vedno bolj je naraščala ljubkost tega na valovite obronke naslonjenega svetopisemskega kraja, kjer se je Zveličar prvič kazal svoji materi in svojim rojakom kot Bog in človek v edni

osebi. Malo besed je, katere bi tako poetično donele na naše uho, kakor ravno beseda Kana galilejska. Krist se ni izogibal šumnim pojedinam, bil je rad navzoč pri veselih gostijah, kjer ne manjka vina in jedil. To jasno dokazuje, da Jezus ni bil asket in da oni grešijo proti duhu krščanstva, kateri mislijo, da so le pravi krščani, ako se vzdržujejo vsake radosti in posvetnega veselja. Koliko globokega simbolizma je tudi v tem, da se je Krist kazal pri ženitbeni gostiji kot Bog, ki dela čudeže, ki visoko spoštuje legitimno vez med možem in ženo in ki je prisoten pri slovesnosti, polni raznih senzualnih momentov.

Za nama je bila Kana s svojimi granatami, simbolom ljubezni in plodovitosti, s svojimi konju do glave segajočimi kaktusi, s svojim okrog vasi se raztezajočim zelenim grmovjem, vinskimi nasadi in zakrivljenimi figovimi drevesi. Varno in oprezno stopajoč je ubral moj žrebček pot po kameniti planjavi; srečajo naju osli, na katerih sedijo dragoceno oblečene bule, katerim zakrivajo obraz polusvileni, temnorjavji prti. Nekoliko požirkov vina, katerega sem dobil v Kanaanskem župnišču, mi je pregnalo žejo. Vino pa, katero je dal Krist pokusiti pri gostiji gostom, je bilo gotovo bolj, nego to, katero sem jaz pil. Mala steklenica, katero sem imel vedno v žepu, je bila vsa razgreta od vročine in vino je dobilo od gorkote neprijeten okus.

Po isti poti, po kateri jaham sedaj z molčečim, mrkim Arabcem, je hodil nekdanj Krist s svojimi učenci, vračajoč se iz Kane, kjer je včasih tu-ti del časa prebival, v svoje mesto v Kapernaum. Pač malokje na svetu se je arhitektura, šege prebivalstva, v kolikor ni uplival islam, in posebno pa poti, katere so vodile iz mesta v mesto, iz sela v selo v tej meri ohranile kakor v Palestini. Verjetno, da gotovo je, da je služila ta steza že kot pot do genezaretskega jezera pred devetnajstimi veki, in da jo je Krist posvetil hodeč po njej. Kak sprevod je bil to, ko so hodili učenci s Kristom po gostiji domu. Kristovi učenci so še pred nekaterimi urami

le domnevali, sodeči po tem ali onem slučajnem dogodku da njih učitelj ni človek, kakoršni so oni. Sedaj se pa spominjajo na nekatere njegove pomenljive besede, naenkrat se jim zasveti v glavi in oni verujejo sedaj, da so učenci Boga, ki je prišel, da osreči svet. Strašna groza se jih je polastila, kakoršna pretrese človeka, ki čuti, da je našel novo, večno resnico, večni zakon narave ali da se nahaja v bližini vsegamogočnega, vseмир vladajočega bitja. Luskine so jim padle raz oči in prepričani so bili, da ne hodijo za navadnim židovskim rabijem, temveč za nadčloveškim bitjem. Njih rabi ni političen agitator, verski in socijalni reformator, ampak Spasitelj, poslan od božje previdnosti. In ko so korakali preko kamenitih plošč, ki ležijo sredi poti, ko so trgali tu in tam kako figo z dreves, pravil je primere, katerih priprosti ribiči niso razumeli.

V dolino pridemo, velike črede koz se pasejo na bornih pašnikih, tudi žitnega polja ne manjka. Blizu neke luže, kjer je mukari pojl konje, sta stala dva voza, na prven: mlade in stare Židinke z otroci, na drugem Nemca, ki sta čakala, da voz po kratkem počitku zopet odrine. Za seboj imamo selo Lubije. Scenerija se nekoliko spreminja. Gor so bile zopet neizmerno fino zaokrožene in bile podobne onim goram, katere sem občudoval na poti iz Hajfe v Nazaret. Tu ni nikakih strmih, v teh skoro ravnih in le malo zaokroženih in zakrivljenih črtah je izražena harmonija klasične kulture, pa tudi mirna tiha harmonija evangelija, ki je v najv: jem nasprotju s Šekspirjevim ali sploh germanskim duhom, kajti temu ugajajo zobati planinski vrhi in bučeči vodopadi. Brezkončen mir je razlit po tej sanjajoči pokrajini; pod nami se razteza plodna ezdrelonska planjava.

Pot se vije navkreber in navzdol, tam spodaj: neke mora biti galilejsko morje. Vidi se v megleni daljavi navpično, golo gorovje, katero najbrž obroblja jezero. Vsak ovinek nas razočara, vedno na novo se prikaže gričevje, katero zaslanja pogled navzdol. Bič frči konju po hrbtu; z

OD PEKLA.

Po starem rokopisu za slovensko javnost priredil

F. K.

(iz J. duakopr.)

Vuržah je leta, kir u peklu ni nobene reči po ordengi! Kir je ta peklenski ogin veliko taužentkrat bel uroč, koher ta naš ogin, toku tudi ta peklenski meraz je veliko bel taužentkrat marzu, koker ta posveten meraz. To je Bog sturu k štrafengi tem ferdamanim. Oh! premisli, kaj je to za en velik meraz! Oh, koku se bo serce treslu; oh koku ti poide ta meraz skuz vse gide in ude! Zmisli, koku bo ta ferdaman opou v ti vodi*) koku se bo on tresu in obračov! Oh ubogi grešnik, oh koku joka in upije, caguje in klaguje — vender ni nobenga, de bi ga ktr odrešu! Ja, tud nobenga upanje, deb kedej odrešen biu. Oh, gorje tebi, kader boš to martro terpu, ker en tak rezložik je med tem našem merazem in peklenskim, koker deleč je od Nebes do zemlje.

Kader že ta ferdaman toku sedi al leži u ti nazrečeni marzli vodi*) in potem ga ta hudič hitru popade in ga verže u ta ogin, in v en minut je toku rezbelen, de je rudeč koker živo oglu.

Kristjanska duša! Premisli vender, kaj bo enkrat, koku bo grozovitna martra enga vsakiga zmerzliga u en tak uroč ogin ureči na naglima, ktr ogin je tok uroč, de enkrat je sam hudič povedou z ene obsedene peršone in je hrib s perstam pokazou, in je djau: »K bi ta gora u ta peklenski ogin padla, toku u eni minuti bi se stopila koker vosik!«

O Bog! Koku bo en ferdaman prestau ta uročina in ta meraz! Kader že u temu ognju ves izican leži, toku ga zupet ti hudič z rezbelenim klešam popadejo in ga veržejo u ta merzli bajer, de se čez glava noter pogrezne! To ni nobena fabala al zmišlvanje, to nam pove s. Job v S. Pismu na 44 postau rekoč: Ti boš veržen (v) ta nar vič uročina, tvoj grehi so tebi u peku perprauli in ta**) milost je pozabila nate.

Kader bodo ti ferdamani vsi rezbeleni in bodo verženi u ta voda, oh! koku bo ratalu to truplu vse reznočenu, koker bi to železu iz ognja vzeu in bi ga zupet noter u to vodo vergu.

Te dva bajerja sta oba napolnena s tem dušam in zmiram iz enga u ta družiga jih hudič mečejo te duše. Oh! Kaj bo tamkej slišat za en jokanje, klagovanje! Oh, premisli grešnik, kaj bodo tukej za ene nezrečene martre u temu peklenskimu ognju, o grešnik, zdej pokora delej, dokler imaš še cajt in ura. Amen. O! S. Duh.

*) Tega zmernenga bajerja. (Opomba stavca.)

**) vsegavedna. Op. stavca.

Ta 4. Kapitel: od peklenske lakote in žeje.

Rauru koker so ti grešniki Boga na vse viže reželili, toku je tud Bog vse sorte martre preprau tem ferdamanim k njih štrafengi. Se tud ve, de nektir ljudje čez maso jedo in pijo in se nič nočejo pertargat za vol Boga, ampak dostikrat u prepovedaneh jedeh in pi-jačah se vesele in Boga žaljo. Zatorej je tud Bog ustvaru ena martro te lakot in žeje, ktiro bodo ti ferdaman terpel. To nam sam Kristus pove per sv. Lukežu na 6 postau rekoč: »Ioh in gorje vam, katir ste skuz sit, zakaj vi bote lakot terpeli.« — Kir Kristus sam pravi: »gore vam, tem sitem,« toku mora gvišnu nekej hudiga poment. Zatorej očma premislit to peklensko lakot.

Koku žalostna in težka je ta lakot, tu mi ne vemo, kir še nismo skusli, vedo ta taisti, ktr neso po devet dni jedli. Kadar ti čou teden nič ne ješ, koko se tebi dan doug zdi, koku ti gledaš, deb kej jest dobiu. Oh strašna lakota, ker dostikrat je bla taka lakota, de so soje ljudi jedli, miši, mačke, konje, ja človek človeka, mat svojga otroka, ja človek sam sebe; kir neiso neč imel, tok so mogli od lakot umreti.

Oh! Ker to stri ta posvetna lakota, kaj bo še le sturila ta peklenska lakota, ker ne bo le nektre dni terpela, ampak večnu. Oh! peklenska lakota, kedo more tebe brez grozovitnost premislit! Oh! strašna lakota! Gorje temu, katir tebe skuša!

Sam Bog nam toku pove u svetmu Pismu na 32 postau, rekoč: »Jest očem use hudu čez nje poslat in se bom čez nje veseliv; oni bodo od lakot konc jemal, in od te strupene žival bodo snejdeni.« Zupet Gospod Bog govori per tem preroku Izajia na 5 postau, rekoč: »Jest sem klicou, in oni niso oti meni antvert dati; in kader sem jest govoru, oni niso oti poslušat.« Zatorej moj služabniki bodo jedli, vi pa bote od žalost cagvali.

Oh! to je pač ena velika lakota, de usi ljudje je na morjo zreč. Ta učeni psalmist prau na 58 Pesalmu: »Oni bodo lačni in bodo tako lakota terpeli koker psi; ja, koker psi niso nikol zadost nasiteni, toku tudi ti ferdamani ne bodo nikol siti; ja vse skuz bodo bel lačni. In ena taka lakota in pozrečnost bodo imeli, de ni mogoče izreč, jen na večne čase ne bodo dobili te nar manjši reči jesti. Premisli, koko bodo oni jokali, klagvali in vpili in cagvali, kir nikdar ne bodo imeli svoje lakote potolažit.

Kir ta lakota jim bo nemogoče prenasti, toku bodo začeli sami sebe to meso na rokah, ramah jest ja te perste na rokah in nogah si bodo odjedli,

vender na bodo siti. — To nam pove S. Pismu per Izajiu preroku na 9 postau, rekoč: »Ta folk bo za spiža tega ognja, nobeden se ne bo šonov svojga brata; vsak se bo obrnu na desnica in na ti levi strani bo začeu svojiga tovarša jesti, grist in targati; al oni vender ne bodo nasiteni, vsak bo od svojih ram odjedou.« Oh strašna beseda, oh strašna lakota, kir bodo toku eden drugiga grizli in targali, koker vaukovi. Oh večna peklenska lakota! Oh! deb vi le vsaku letu en dan imeli, deb vi dobili vsak dan kosc hrupa al en mal, deb se vender en mal poživili. Oh! koku bi se veselili tega dneva! Ker pa na večne čase nič jest ne bodo imeli, oh! kaj bo to za ena lakota... To imate vi za vaš lon, vi kir ste skuzi siti bli in niste oti enga piselca odtergat Bogu k časti!...

Oh! še eno martro terpe ti ferdamani zdraven te lakote: eno neizrečeno žejo, katira nej z nobena rečjo perglihat.

Leta posvetna žeja, kedar je eden prou žejn, tok pije kar on dobi; toku si ne more žeja potolažit, tok on mora od žeje umret. Oh! če je ta posvetna žeja toku huda, oh! kaj za eno žejo bodo ti ferdamani terpeli v peklju, kir ne en let, ampak večna leta ne bodo ene kaple na njih razbeleni jezik dobil. Tako žeja morejo ti ferdamani terpeti, de ni iz nobena rečjo perglihat. K bi en člouk en ferkele ure tako žejo imu, tok bo od žeje umaru. Ta žeja je več tal zato toko huda, kir je vse truplu, jezik, serce in vse grozovitnu izicanu in razbelenu. Poslušaj, koku vsak ferdaman upije k Bogu in prav: »Oče Abraham, pošli Lazera, de nej eno kapla pusti od svojiga persta, de rezfriša moj rezbelen jezik. O moj milastiu Bog, jest ne pogirvam vina al volja (piva), ampak ena samo kapla vode, jen še tiste na moram doseči.« Oh! neizgruntana žeja! Oh Bog! de si ti toko vojster prut tem ferdamanim! Namest njih jedi bodo: ti hudič, krote in kače; namest njih pitje bodo s trupam, s svinam in smolo in žveplam naliti in napojeni; posebnu pa bodo tisti, ktr na temu svetu pijančevaja in so skuz vina siti. Tukej prau sv. Pael: »Ti pijanci ne bodo nič dosegli.« — O Bog! de si ti vendar toko vojster in toko grozovitnu štrafuješ te ferdamane.... Amen. (Dalje sledi.)

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 - GORICA - Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
izvlpavskih,
furlanskih,



briskih, dat-
matinskih in
isterških
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Cene zmerno. Posrežbe poštena.

Fran Wilhelmov

odvajajoči čaj

FRANA WILHELMA

lekarnarja in s. kr. dvornega zalagatelja

v Neunkirchen, Spodnje Avstrijsko
se dobi v vsaki lekarni 1 zavitek za 2 kroni
avstr. veljave.

Kjer se ne dobi, vrši se posiljatev direktno.
Poštni zavoj — 15 zavitkov 24 kron franko
na vsako avstro-ogersko pošto.

V znak pristnosti je na omotu grb ob-
čine trga Neunkirchen (devet cerkva).

Tomaž Huala

trgovca z lončarskimi, porcelanskimi in
steklenimi izdelki

v Gorici na Travniku št. 8,

naznanja, da je prevzel steklarsko obrt
g. Weldlich-a in se priporoča sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi z zagotovi-
lom točne in solidne postrežbe opiraje
se na svojo obilno znanje v tej stroki
kot večletni uslužbenec v trgovinah gg.
Sturli in Monari na Travniku.

Vse po zmernih cenah!

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Potatzky v Gorici.

Na srednj. Račtelja 7.

TRGOVINA NA DRABNO IN DEBELO.

Najboljeje kupovališče nirsberškega in drabnega
blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni venči. — Mašne
knjižice.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce pejmih in v trgih
ter na deželi. 2 35-8

ostrim robom stremen, podobnim lopatom, izpodbodeva konja k brzemu teku in oba zdirljata v osvežujočem galopu mimo žitnega polja z zrelim klasjem, katero ziblje lahen vetrič. Pot se spušta navzdol; kos srebra se zablika tam dole in le edna beseda se izvije iz grla: »Genezaretsko jezero«. Po stranski poti jahamo navzdol, žitna polja na levi in desni. Vodnik mi kaže goro Hasin, kjer je bajda Krist sitil pet tisoč mož in katera je bila pozneje usodepolna križarjem, ki so tu podlegli. Težko je bilo za križarje se boriti na tej nekoliko nagnjeni pusti planjavi. Razumljivo je, da križarji s svojimi težkimi konji niso mogli zmagati nad Saladinom, čigar vojščaki so imeli zgolj konje, vajene dirjati tudi po takih tleh. Prav prijetno je bilo galopirati po ozki stezi, treba je bilo le se izogibati po poti ležečemu kamenju. Arabski konji so navajeni, da jih jahač s krepkim sunkom z vajeti odmakne od kamna. Prezrl sem to in konj se je izpodtaknil pri nekem skritek kamnu, padel sicer ni, pač si je nekoliko odkrnil krono na kopitu, kar pa ni bila nikaka nesreča, ker krona sama ni bila ranjena.

Vedno bolj se je širil pogled na temno, zeleno jezero, ki se je zlatilo globoko pod nami obrobjeno od srednje visokega, neobraščenega v divno mehkih konturah od nebeskega azura se odrazujočega gorovja. Vse črte so valovite, gore se polagoma dvigujejo in ravno tako polagoma znižujejo, ter vzbujajo neko posevni harmonično mehko duševno razpoloženje. Zopet smo krenili na cesto, ki se vije v rajdah navzdol. Že je vidna Tiberija. Malo trenutkov na čelem potovanju bi se dalo primerjati onemu trenutku, ko sem zagledal kup hiš z ravnimi strehami, minarete, obdane od palm in črno razpadlo mestno zidovje, katero opasa to židovsko gnezdo, to mesto, katero je bilo nekda Tiberiju na čast sezidano. V Tiberiji niso smeli bivati Krist in njegovi učenci, oni so zaničevali to mesto razkošja in propadlosti iz dna duše. Tiberija se ne odlikuje po posebni važnosti za krščanstvo, pač pa nas preseneča izvanredno

slikovita lega ob jezeru, neki čisto poseben mestni značaj, radi česa nam mesto bolj dopada od zunaj nego od znotraj, in pa pokrajina, katera obdaja mesto in katera je vkljub pomanjkanju vegetacije vendar neodoljivo lepa. Neznosna vročina je bila spodaj, kajli Tiberija leži v kotlu, kamor nikdar ne prihajajo sveži vetri. Bilo je ravno opoldne, ko sva prihajala do črnkastega mestnega zidovja. V bližini mošeje z vitkim minaretom in lepe skupine palm, odkoder se vidijo na gorah pčbeljeni grobovi slavnega Ben Akibe in drugih židovskih filozofov, sem skočil iz sedla in vodil konja po neregularnih ulicah s hišami iz ilovice do vrat Case nuove. Kakor v Nazaretu imajo tudi tu frančiškani svoj velik, prostoren hospic. Koj pri vходу me sreča brat, kateremu se je moglo kar z obraza brati, da rpi na mrzlici. Bil je Španec, ali dobro govoril italijansko. Kooperator in nemški profesor sta že sedela pri mizi. Bil sem po ježi v vročini, kakoršne še nisem doživel, hudo utrujen, ko sem se nekoliko ohladil in napil, začel sem segati po jedilih. Po obedu sem nekoliko spal in nato sem se pogovarjal s svojim mukarijem z zemljevidom v roki, da bi natančneje še določila, kje da se ustaviva na nadaljnjem potu v Jeruzalem. Naročil sem mu, naj bode pripravljen jutri opoldne za odhod. Solnce je neusmiljeno pripekalo, bil sem čisto pobit. Pogodil sem se z mladim dragomanom, da se vozim z onima dvema popoldne v čolnu v Kapernaum.

Na galilejskem morju. — Vihar.

Bilo je v čolnu pet veslarjev. Zaokazali smo, naj veslajo blizu obrežja, ker nismo zaupali jezeru. Komaj so veslarji z nekaterimi udarci odmaknili čoln od obrežja, že sem se počutil dosti svežejši, ona utrujenost, apatija in otrplost je izginila; nikdar še nisem občutil v tej meri, kako morski sveži zrak prodira v pljuča in usta ter učini, da nam je glava prosta in pripravljena za najbolj napeto duševno delo, razžene vse skrbi in budi v nas zopet veselje k življenju.

Ob morju vodi steza, katero so imenovali križarji via maris in katero senčijo lepi kaktusi in visoka grmovja v Magdalo in Kapernaum. Urni veslarji so privedli čoln prav blizu tja do Magdale, domovine Marije Magdalene, one lepe grešnice, ki je mnogo ljubila in ji je bilo mnogo odpuščeno. Brezkončno žalostno je sedaj tam. Ob vznožju gorovja je kup ilovnatih bajt, katere nadkrikujejo veličastne palme. Prav nič me ni mikalo si še bližje ogledati Magdalo, in zadovoljen sem bil, da sem mogel le iz daljave občudovati mirno pokrajino, ne da bi me na kopnem razočarale umazane in borne vasi. Obrežje ni ednolično. Naopične skale in morski jeziki podajajo sliki mičen in ljubki značaj. Obraščeno je obrežje z bujno cvetečimi oleandri, lavoričjem, divjimi rožami, tamarindami in s košatim, skoraj neprodinim grmovjem.

Najmanj dve uri je trajalo, predno smo stopili na kopno. Poleg malega pristana je vhod v posestvo frančiškanov. Antični kapitelji, ostanki stebrov in frizov ležijo okrog po vrtu, kjer raste različna zelenjava. Po srednji poti pridemo do pritličnega poslopja, pozdravlja nas pravi hrust, italijanski frančiškan z lepo, dolgo brado, ki biva sam tu. V Kapernaumu se je že dosti našlo in se bode še mnogo izkopalo, ali treba se je vedno bati Turka, radi tega je vse pokrito in ni ničesar videti. V tem mestu, kjer je Jezus silno rad prebival in katero je imenoval svoje mesto, je ozdravil hlapca stotnikovca. To je menda edini slučaj, da je prišel Jezus v dotiko v Galileji z zastopnikom rimske vlade. Stotnik je bil udan Jezusu in v Kapernaumu je sezidal šolo. V čoln so vkladali precejšno število košev z rajskimi jabelkami. Ko je bilo to gotovo, odveslali so nas tja proti Tabgi. Na pristanišču, ob katero so bili valovi, je stal menih in nam odzdravil z roko. Prikupil se mi je ta muž, ki vztraja v tej samoti, kjer je nevarna človeškemu zdravlju malarija, kjer nima niti najnavadnejših udobnosti in kjer je opasno in nič posebno prijetno prebivati sredi bednih Arabcev. (Dalje pride).

J. Zornik Gorica, Gosposka ulica šte. 7.

Priporoča toplo sorojkom svojo zalogo modnega blaga:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove, svilne zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solnčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podloge, sukanec, svilo, gumbje, vezenja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najboljše vrste, jopice za hribolazce, košarje, veslarje, zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapetnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja:

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznano najboljših modercev vsake cene.

Za birmance

in otroke: rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice; vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakovrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

Naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo

veliko zalogo

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici.

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo, da smo prevzeli dosedanjo trgovino pohištva trvdke Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza vecchia št. 1, katero bomo vodili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno po naročilu v najkrajšem času.

Cene zmerne.

Delo je lično ter dobro osušeno.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po 5 %. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila: na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastavo 6 %, na menice 6 %, s 1/2 % uradnino. Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1901. (v kronah): Članov 1819 s 7932 deleži po 20 K = 158.640. — Hranilne vloge 1.318.965. — Posojila 1.379.213. — Vrednost hiš 142.643 (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 63.014.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Trtorejci pozor!

Ne zamudite ugodne prilike cenega nakupa gumijskih vezij za cepljenje. Trvdka

Konjedic & Zajec

Gorica pred nadškofijo št. 5

Vam nudi iste klg kron 19 na drobno 20 stotink radi opustitve.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franko v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.



Jakob Šuligoj,

urar o. kr. državnih železnico

v Gorici Gosposka ulica 25.

Priporoča svojo veliko izbiro raznovrstnih švicarskih žepnih ur in verižic posebnost sedaj v času

birme

po jako nizkih cenah in sicer: srebrne ure za dečke od 4 gld. in pol naprej, zlate od 20 gld. naprej, srebrne ure za deklice od 5 gld. naprej in zlate od 11 gld. naprej.

Sprejemam tudi poprave vsakovrstnih žepnih in nazidnih ur. Vsako popravo garantiram 1 leto. Delo solidno. Cene zmerne. — Svojim rojakom v mestu in na deželi se za blagohotna naročila toplo priporočam.

Odlikovana krojaška delavnica

Ant. Krušič

krojaški mojster v Vrtni ulici šte. 26.

Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi. Ima bogato zalogo vsakovrstnega blaga za vse letne čase in vsak stan. Gotove obleke lastnega izdelka kakor tudi površne suknje itd. Cene zmerne.

Ravnokar mi je dospel sveže raznovrstno blago za nastopno pomladno sezono.

Izdelke iz lastnega blaga jamčim!

C. kr. privil.

civilna, vojaška in uradniška krojačnica

M. Poveraja v Gorici

na Travniku št. 5.

Se dobivajo vsakovrstna moderna suknja kamgarn, piquet lastnik, adria, ševjot itd., blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn ter gotove obleke, perilo vseh vrst in spadajoče priprave k paradnim oblekam za vsaki stan. Blago na meter in gotove obleke se prodajajo tako po ceni, da je z mojo trgovino nemočja vsaka konkurenca.

Obleke vsake mode od 5 do 9 let K 5-40 in više
: : : 9 15 : 8-50
: : : 15 dalje : 15- :
vrhne suknje vsake mode : 24- :
: : za čistilo duhovščino : 28- :
hlače : : : 5- :
Haveloke in sobne plašče 15 K n. prei.

Za dame in gospode:

Haveloke : : : : 25 K

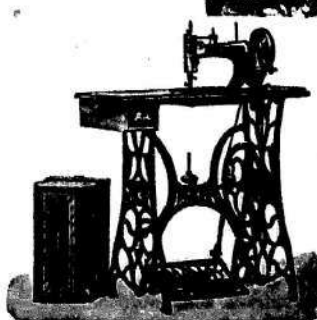
Sako in pelegrine : : : : 9

V slučaju da se kaj ne dobi v zalogi po zahtevi, se izvrši točno po naročilu.

Razprodaja dežnikov!

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljši.



To sliši kupec sicer o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki navadno niti ne ve kaj je šivalni stroj, in še ne ve kako se upelje nit v šivalni stroj, tem manj kako isli šiva, toda mi smo po naši več kot 20-letni poskušnji raznih tovarniških strojev se prepričali, da so res Pfaffovi šivalni stroji najbolj trpežni, ter se uverili da se ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno kot s Pfaffovim. Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10-letni dobi še vedno brezšumno. Pfaffovi šivalni stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene. Pfaffovi šivalni stroji so posebno pripravi za umetno vezenje (recamiranje) ter se poučuje brezplačno. Pfaffovi šivalni stroji prekosijo na dobroti vsako tovarno. Jamči se za 10 let.

Nikar naj se ne zamudi pred nakupom ogledati Pfaffove šivalne stroje. Zaloga Pfaffovih šivalnih in drugih strojev v Gorici via Municipio šte. 1

SAUNIG & DEKLEVA.

Popravljalnica šivalnih strojev, dvokoles Namska ulica 14.

Christofle & Cie

c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Teško posrebrnjeno

namizno orodje in posodje vseh vrst

(žlice, vilice, noži itd.)

Pripoznani najboljši izdelki izredne trpežnosti.

Največja izbira najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje izvirnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime Christofle.

Ivan Schindler Dunaj III./I.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe:

mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitlje, trijerje, čistilnice za žito, lusičnice za koruzo, slamoreznice, stroje za rezanje repe, mline za gojanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, železne cevi, vodovode itd.

od sedaj vsakomur po zopet zdatne znižanih cenah;

ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene pipe, sesalke za vino, gumijevne ploče, konopljene in gumijevne cevi, stroj za točenje piva, skrinje za led, stroje za sladolep, priprave za izdelovanje sodavode in penetih se vin, mline za dišavo, kavo itd., stroje za delanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, stebarske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, itd. itd.

Vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih! Tudi na obroke.

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupišem in agentom posebne prednosti! Piše se naj naravnost:

Ivan Schindler, Dunaj III./I.

Erdbergstrasse 12.

Hitite v

BAZAR, Riva Castello šte. 4

prodaja se samo še nekaj dni.

Cele volnene obleke dobivajo se že od gld. 1-80 naprej.

Podpisani priporočata slavnemu občinstvu
v Gorici in na deželi, svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke
iz Majdičevega mline v Kranju, nadalje ima tudi
raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac,
pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec,
fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-
Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo
v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in
po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Josip Kutin,

trgovca v Slemenški ulici št. 1

v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruga«



Zahtevajte

moj ilustrirani cenik z več kakor
500 podobami od ur, zlatih, sre-
brnih in muzikalnih predmetov,
kateroga pošilja zastopnik in pošlino
preste

Hanns Konrad,

tvornica ur in eksportna hiša
Markt 24B. — (Črsko).

E. LEBHERZ

Gorica

tovarna užigalice
priporočata prebivalcem Primor-
skega svoje izdelke raznih vrst,
posebno izvrstne in zanesljive
užigalice

Apollo

Rimske toplice v Tržiču

(Monfalcone)

= in blatne kopelji =

priporočane po najboljših zdravnikih
proti bolečinam v bedrih, revmatizmu,
ženskim boleznim itd. itd.

Dopolnilno zdravljenje: z elektri-
citeti, tako zvano »tremolaterapia in
masažo«. Posvetovalni zdravnik dr. G.
pl. Camti.

Nezaslišano!

385 komadov za samo gl. 1-90

1 krasna, garant. dobro in točno lahko 36 ur
i oča ura, 1 eleg. double verižica, 1 krasna ovrtna
igla s Similis briljantom, 1 v ognju pozlačen prstan
z imitiranim kamnom za gospode ali gospe, 1 krasn.
garnitura obstoječ. iz zapestnih, ovrtnih, in prsnih
gumbov iz var. 3% double zlata, 3 pristne lanene
žepne rute, 1 eleg. žepna pisalna priprava iz niklja,
1 lepo toaletno ogledalo v toku z glavnikom, 1 fino
vezan notes, 15 kom. krasnih razglednic, 72 kom.
angleških peres in še 380 kom. različnih stvari, ka-
tere so v hiši koristne in neobhodno potrebne,
zastonj. Razpošilje po povzetju ali v naprej posla-
nem denaru trgovska hiša

G. Gruner, Krakovo št. 27.

Pri oddaji dveh zavrtkov dodam lep žepni
nož z dvema rezili zastonj. Pri oddaji več nego 2
zavrtkov dodam k vsakemu takemu po en tak nožič.
Za neugojajoče se takoj denar vrne.

Zaščitna znamka: SIBRO.

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

Iz Richterjeve lekarnice v Pragi

priporočano kot izvrstna bel ublažujoča
mazilo; za ceno 80 h, kron 1-40 in 2 kroni
se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva
to splošno priljubljeno domače zdra-
vilno sredstvo vedno le v orig. stekle-
nicah z našo zaščitno znamko s »SI-
BRO« namreč, iz RICHTERJEVE
lekarnice in vzame kot originalni izdelek
le tako steklenico, ki je previdena s to
zaščitno znamko.

Richterjeva lekarna »pri zlatem levu«
v PRAGI, Elisabethgasse št. 5.

Dobi se v lekarni
»Fr. Zvečič« Reber-Kastner, Tolma.

„Goriška ljudska posojilnica“,

vpisana zadruga z omejenim jamstvom v Gorici vabi na

REDNI OBČNI ZBOR,

kateri bo v nedeljo dne 7. junija 1903 ob 9. uri dopoldne
v zadrugnih prostorih, Gosposka ulica h. št. 7.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrditev računov in bilance za leto 1902.
4. Volitev nadzorstva.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Privolitev nagrade načelstvu.

V Gorici, dne 18. maja 1903.

Načelstvo

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilna vloga obrestuje po 4%, — večje stalne, naložene najmanj na jedno
leto, po 5%. — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube
obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posejba daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali
mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje
Zadrugniški vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih
letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. dec. 1902:

Deleži: a) podpisani	K	943.200-—
b) vplačani		305.874-50
Dane posejbe		1.248.171-07
Dopolnilni zaklad		244.139-23
Vloge		912.745-25

Prosiva zahtevati listkoll

Največja zaloga vseh stavbnih potrebščin, kakor:
cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje,
strešna črna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi
oredje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih
tovarn. Opozarja na svojo bogato izber

**kuhinjskega in hišnega
oredja, pečij, štedil-
nikov** po brezprimerno
nizkih cenah.

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici
pred nadškofo št. 11.

Edina zaloga
stavbnih nosilcev
v Gorici.

Pocinkana žica
za vinograde po znižanih cenah!

Pozor!
Eno krono nagrade
izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrditvijo
najne nove ameriške blagajne, da je kupil pri
naju za 100 K blaga.

Prosiva zahtevati listkoll

Zaloga piva

Iz prve kranjske izvozne pivovarne in sladovne na par

T. Fröhlich-Vrhnika (Kranjsko).

Priporočata se za bodočo sezono cen. gg. gostilničarjem in za-
sebnikom iz mesta in dežele v svrhu blagohotnih naročil izbornih
vrst piva kakor: »Eksportno marčno«, »Kranjski biser« in »Granat-
Porter« v sodčkih in steklenicah. Jamči se za solidno in točno po-
strežbo po najnižje mogočih konkurenčnih cenah. — Za udobnost
cen. gg. odjemalcev iz Vipavskega ima tvrdka na Gorici »pri
lebkcu« in v Dornbergu pri Alb. Sinigoy-u z ledom in vedno svežim
pivom dobro oskrbljene ledenice.

Glavni zastopnik za Gorico in deželo

Josip Rovani,

s zalogo v Gorici — Rabatšče št. 20.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar
v Gorici na Kornu št. 3.

Priporočata vsakovrstno pecivo, kolače za
birnince, torte i. t. d.

Priporočata se slavnemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidn.
postrežbo po jako zmernih cenah.

Sprejema zavarovanja človeškega
življenja po najraznovrstnejših kom-
binacijah pod tako ugodnimi pogoji,
ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt z zmanjšujočimi
se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravo do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši
Gospodskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine
proti požarnim škodam po najnižjih
cenah. Škode cenjuje takoj in naj-
kulantneje. Uživa najboljši sloves,
koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke
podpore v narodne in občnorske
namene.

Dobi se povsod!

Schichtovo hranilno jedernato milo



z varstveno znamko

garantirano in prosto vseh škodljivih primes, izdatno in izvanredno milo za pranje.

Pri nakupu naj se pazi na ime „Schicht“ in na gornjo varstveno znamko.

Zastop na debelo: **Humbert Bozzini — Gorica.**